

DET KONGELEGE
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT

St.prp. nr. 1

(2008–2009)

FOR BUDSJETTÅRET 2009

Svalbardbudsjettet

Innhald

Del I			
Innleiing	7	Kap. 3005 Sysselmannen (jf. kap. 5)	31
1 Innleiing	9	Kap. 0006 Sysselmannens transportteneste (jf. kap. 3006)	31
1.1 Generelt om Svalbard	9	Kap. 3006 Sysselmannens transportteneste (jf. kap. 6)	32
1.2 Bakgrunnen for eit eige svalbardbudsjett	9	Kap. 0007 Tilfeldige utgifter	32
2 Mål for norsk svalbardpolitikk	10	Kap. 0009 Kulturminnetiltak	32
2.1 Heilskapleg forvaltning av norsk politikk for polarområda	11	Kap. 0011 Bergvesenet med Bergmeisteren for Svalbard	33
2.1.1 Samordne og koordinere regjeringas politikk for polarområda	12	Kap. 0017 Refusjon til Norsk Polarinstitut	33
2.1.2 Sikre ei god forvaltning lokalt på Svalbard gjennom Sysselmannen ..	13	Kap. 0018 Fyr og radiofyr	34
2.1.3 Leggje til rette for eit godt lokaldemokrati i Longyearbyen	14	Kap. 0019 Statens bygningar på Bjørnøya og Hopen	34
3 Forslag til svalbardbudsjett for 2009	15	Kap. 0020 Statens bygningar i Longyearbyen (jf. kap. 3020)	34
4 Forslag til løyvingar til svalbardformål frå andre departement over statsbudsjettet (jf. vedlegg 1)	16	Kap. 3020 Statens bygningar i Longyearbyen (jf. kap. 20)	35
4.1 Miljøverndepartementet	16	Kap. 0022 Likningsforvaltninga for Svalbard	35
4.2 Nærings- og handelsdepartementet	17	Kap. 3030 Skattar og avgifter	35
4.3 Kunnskapsdepartementet	20	Kap. 3035 Tilskot frå statsbudsjettet	36
4.4 Finansdepartementet	22	Forslag til vedtak om løyving av utgifter og inntekter for administrasjonen av Svalbard for budsjetterminen 2009	38
4.5 Samferdselsdepartementet	22	Forslag til vedtak om formues- og inntektsskatt til Svalbard for inntektsåret 2009	40
4.6 Barne- og likestillingsdepartementet	23	Forslag til vedtak om bestillingsfullmakt for budsjetterminen 2009	41
4.7 Helse- og omsorgsdepartementet	23	Forslag til vedtak om meirinntekts- fullmakt for budsjetterminen 2009	41
4.8 Fornyings- og administrasjonsdepartementet	23	Forslag til vedtak om avgift av kol som blir utført frå Svalbard for budsjetterminen 2009	41
4.9 Kultur- og kyrkjedepartementet	24	Vedlegg 1	
5 Oversikt over forslag til løyvingar på svalbardbudsjettet for 2009	25	Oversikt over forslag til utgifter på Svalbard som blir dekte over statsbudsjettet for 2009 ...	42
Del II			
Dei enkelte utgifts- og inntektskapitla	27		
Kap. 0001 Svalbard kyrkje	29		
Kap. 0002 Tilskot til kulturelle formål m.m. ...	29		
Kap. 0003 Tilskot til Longyearbyen lokalstyre	29		
Kap. 0005 Sysselmannen (jf. kap. 3005)	30		

Vedlegg 2

Oversikt over forslag til inntekter til Svalbard
som inngår i statsbudsjettet for 2009 44

Vedlegg 3

Kart over Svalbard 45

DET KONGELEGE
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT

St.prp. nr. 1

(2008–2009)

FOR BUDSJETTÅRET 2009

Svalbardbudsjettet

*Tilråding frå Justis- og politidepartementet av 12. september 2008,
godkjend i statsråd same dagen.
(Regjeringa Stoltenberg II)*

Del I
Innleiing

1 Innleiing

1.1 Generelt om Svalbard

Svalbard omfattar alle øyar, holmar og skjer mellom 10 og 35 grader austleg lengd og 74 og 81 grader nordleg breidd. Samla landareal er om lag 62 700 km². Territorialfarvatnet rundt Svalbard vart utvida frå 4 til 12 nautiske mil frå 01.01.2004. Rundt 54 pst. av øygruppa er dekt av isbrear. Med sine 39 000 km² er Spitsbergen den største av øyane.

Svalbardtraktaten av 9. februar 1920 gav Noreg suverenitet over øygruppa. Sidan 1925 har Svalbard vore ein del av kongeriket Noreg. Sysselmannen er regjeringas øvste representant på Svalbard og tek vare på statens interesser på øygruppa.

Etter svalbardlova § 2 gjeld norsk privatrett, strafferett og lovgivinga om rettspleia utan vidare for Svalbard om ikkje anna er fastsett. Andre lover gjeld ikkje utan når det er fastsett særskilt. Det kan òg givast særskilte føresegner for Svalbard. Alle som besøker Svalbard eller oppheld seg på øygruppa, pliktar å følgje dei lovene og reglane som gjeld.

Størsteparten av busetnaden på Svalbard ligg på øya Spitsbergen. I tillegg bur det folk ved dei meteorologiske stasjonane på Hopen og Bjørnøya. Longyearbyen er det administrative senteret på Svalbard og er i dag òg den største busetnaden. I følgje befolkningsregisteret for Svalbard er det pr. 01.09.2008 totalt 2068 busette i Longyearbyen. I Barentsburg er det registrert 440 busette. Busetnaden her er bygd opp rundt koldrifta til Trust Arktikugol. I Ny-Ålesund er all verksemd knytt til forskning og forskingsservice. I følgje befolkningsregisteret er det til saman 41 heilårs busette her. Ved den polske forskingsstasjonen i Hornsund er det registrert 10 heilårs busette. I Svea, der Store

Norske Spitsbergen Grubekompani driv koldrift, er det registrert 8 busette.

1.2 Bakgrunnen for eit eige svalbardbudsjett

Artikkel 8 i Svalbardtraktaten avgrensar høvet til å krevje inn skattar og avgifter på Svalbard og korleis desse midlane skal nyttast. Dette er bakgrunnen for at det blir fremja eit eige svalbardbudsjett.

Justisdepartementet fremjar svalbardbudsjettet som ein eigen budsjettproposisjon samtidig med statsbudsjettet. I hovudsak er det den statlege administrasjonen av Svalbard som er finansiert over svalbardbudsjettet. Dette er dels verksemd på Svalbard underlagt Justisdepartementet, og dels verksemd underlagt andre fagdepartement. Longyearbyen lokalstyre får òg løyvingane sine over svalbardbudsjettet.

Kvart år blir det gitt eit tilskot frå statsbudsjettet til dekning av underskotet på svalbardbudsjettet, jf. St.prp. nr. 1 (2008-2009) Justisdepartementet kap. 480. Tilskotet er inntektsført på svalbardbudsjettet kap. 3035.

Svalbardbudsjettet gir òg ei samla oversikt over statlege løyvingar til svalbardformål. Kvart år yter staten eit tilskot for å leggje til rette for nasjonal og internasjonal forskning på Svalbard, miljøforvaltning og tiltak som drift av sjukehus i Longyearbyen. Slike utgifter blir dekte over det ordinære statsbudsjettet under kapitla til dei enkelte fagdepartementa. Forslag til løyvingar for 2009 er omtalt nærare under punkt 4 nedanfor, jf. også vedlegg 1.

Under behandlinga av St.meld. nr. 9 (1999-2000) Svalbard, slutta Stortinget seg til forslaget om å føre vidare ordninga med eit eige svalbardbudsjett.

2 Mål for norsk svalbardpolitikk

Overordna mål

Regjeringas overordna mål for svalbardpolitikken er:

- ei konsekvent og fast handheving av suvereniteten
- korrekt overhalding av Svalbardtraktaten og kontroll med at traktaten blir etterlevd
- bevaring av ro og stabilitet i området
- bevaring av den særeigne villmarksnaturen i området
- oppretthalding av norske samfunn på øygruppa.

Det er brei politisk semje om desse måla, dei har lege fast i lang tid og dei fell inn under dei generelle måla i norsk politikk om å sikre nasjonal tryggleik og integritet, overhalde internasjonale rettsreglar og plikter og arbeide for internasjonal avspenning og fred. Måla har sikker forankring i nasjonale interesser og haldningar, og er i samsvar med dei traktatbundne pliktene Noreg tok på seg då suvereniteten over øygruppa vart internasjonalt akseptert. Måla tener derfor til å møte dei internasjonale forventningane som blir stilte. I ei tid då Arktis tiltrekkjer seg aukande interesse skal svalbardpolitikken medverke til at utviklinga i nordområda kan skje på ein fredeleg måte, og til at konflikter blir unngått.

Det er viktig å sjå måla i samanheng. Det må vere ei konsekvent handheving av norsk suverenitet innafor ramma av føresegnene i traktaten. Dette har vore ein føresetnad for at dei andre traktatpartane har tillit til at øygruppa ikkje blir utnytta i strid med desse føresegnene.

Regjeringa er no i gang med utarbeiding av ei ny stortingsmelding for Svalbard som skal leggjast

fram for Stortinget i april 2009. Meldinga vil innehalde ein heilskapleg gjennomgang og vurdering av norsk svalbardpolitikk sett opp mot dei måla, prioriteringane og verkemidla som gjeld spesielt for Svalbard. Det er fleire årsaker til at Regjeringa no ønskjer å leggje fram ei ny stortingsmelding om Svalbard. For det første så er dette ei naturleg oppfølging av Regjeringas satsing på nordområda. For det andre har det skjedd ei betydeleg utvikling innafor mange viktige område på Svalbard, spesielt i Longyearbyen, sidan siste melding vart framlagt. Dette gjeld blant anna etablering av lokaldemokrati, auka forskingsaktivitet, auka turisme, og utviklinga for Store Norske Spitsbergen Kulkompani A/S. Mange av spørsmåla som har blitt reiste om både desse og andre forhold, er av overordna karakter, og bør derfor drøftast i ei melding. Riksrevisjonen har òg i sin forvaltningsrevisjon av Svalbard, Dokument nr. 3:8 (2006-2007) Utfordringer knyttet til forvaltningen av Svalbard, støtta planane om utarbeiding av ei ny stortingsmelding. Eit anna moment som òg trekkjer i same retning er at stortingsmeldingane vedrørende Svalbard normalt har vorte framlagte med ca. 10 års mellomrom.

Stortingsmeldinga vil innleiingsvis ta for seg utviklinga sidan siste melding og gjere greie for Svalbard-samfunnet slik det ser ut i dag. Med dette som bakgrunn vil det så bli gjort ei heilskapleg vurdering av sentrale utfordringar knytte til utviklinga på Svalbard i dei kommande åra.

Hovudmål og delmål

Justisdepartementet har følgjande hovudmål og delmål for sitt arbeid med polarsaker:

Tabell 2.1 Hovudmål og delmål for Justisdepartementet

Hovudmål	Delmål
Heilskapleg forvaltning av norsk politikk for polarområda	<ol style="list-style-type: none"> 1. Samordne og koordinere forvaltningas politikk for polarområda 2. Sikre ei god forvaltning lokalt på Svalbard gjennom Sysselmannen 3. Leggje til rette for eit godt lokaldemokrati i Longyearbyen

2.1 Heilskapleg forvaltning av norsk politikk for polarområda

Det er nedfelt i Soria Moria-erklæringa at Regjeringa ser nordområda som Noregs viktigaste strategiske satsingsområde i åra som kjem, og Regjeringa har i den samanhengen utarbeidd ein eigen strategi for nordområda. Nordområdestrategien er langsiktig og prega av samordning og samarbeid, og omfattar fleire departement sine ansvarsområde.

Svalbard er ein viktig del av nordområda våre, og ei vedvarande satsing på Svalbard i tråd med måla for norsk svalbardpolitikk vil markere at Noreg er til stades i nordområda.

Å vere til stades på Svalbard bidrar til å sikre ei truverdig og effektiv forvaltning av Noregs store land- og sjøområde. Regjeringa ønskjer derfor ei robust busetjing i Longyearbyen og vil arbeide for å vidareføre eit levedyktig svalbardsamfunn der miljøforvaltning, forskning, koldrift og reiseliv blir foreina innafor rammer som sikrar at øygruppa blir teken vare på som eitt av verdas best forvalta villmarksområde.

Justisdepartementet har gjennom leiinga av Det interdepartementale polarutvalet eit overordna koordineringsansvar når det gjeld Svalbard, Jan Mayen og bilanda i Antarktis. Dette reiser særskilte utfordringar som gjer det nødvendig å sjå dei enkelte fagetatane si verksemd i desse områda i samheng og i eit breiare perspektiv. Polarutvalet fungerer i denne samanhengen som eit verkøy for Justisdepartementet, som gjennom dette utvalet har ansvaret for å koordinere og samordne forvaltningas arbeid med polarsaker for å sikre ein heilskapleg norsk politikk i polarområda.

I tillegg til Det interdepartementale polarutvalet, jf. pkt. 2.1.1, er Sysselmannen ein svært viktig medspelar i arbeidet med å sikre ei god forvaltning av Svalbard, jf. pkt. 2.1.2. Sysselmannen er Regjeringas øvste representant på øygruppa og har sete i Longyearbyen. Bestillinga har som hovudoppgåve å medverke til at måla i norsk svalbardpolitikk blir oppfylte. Dette ligg til grunn for all verksemd ved sysselmannsbestillinga. Sysselmannen har funksjon som både fylkesmann, notarius publicus og politimeister. Han har òg ei viktig oppgåve som miljøforvaltar, og har den lokale kontakten med utanlandske busetnader på Svalbard.

Ein viktig medspelar i arbeidet med å utvikle lokalsamfunnet i Longyearbyen, er Longyearbyen lokalstyre, jf. pkt. 2.1.3. Justisdepartementet arbeider derfor for å ha ein god dialog med lokalstyret, og søkjer saman med dei å bidra til å finne gode løysingar på dei utfordringane lokalsamfunnet står overfor. Samtidig er det òg viktig å leggje til rette

for eit godt samarbeid mellom dei lokale styresmaktene på Svalbard. Den auka kompleksiteten gjer dessutan at departementet søkjer å ha ein god dialog med andre lokale aktørar, og med ulike organisasjonar og institusjonar.

Den norske busetnaden på øygruppa har tradisjonelt vore knytt til koldrift. Dette er framleis den næringa som har flest sysselsette. Dei siste åra har det skjedd ein auke i både offentleg og privat verksemd, særleg innan turisme og reiseliv. Aktiviteten har òg auka innafor forskning og høgare utdanning, først og fremst i Longyearbyen og Ny-Ålesund. Samtidig har Regjeringa som mål å oppretthalde Longyearbyen som eit robust familiesamfunn, men ikkje eit livsløpssamfunn. Denne utviklinga fører mot eit meir komplekst samfunn som igjen opnar for nye interessemotsetnader mellom fleire aktørar. Dette gjer samordninga til ei viktigare og meir krevjande oppgåve enn tidlegare.

Dei siste åra har det skjedd ei aukande desentralisering av ansvar og mynde innafor dei ulike statlege sektorane i Noreg. Det har mellom anna funne stad ei endring i den statlege eigarstrukturen ved at forvaltningsorgan som til dømes Posten, Avinor og Telenor, i større grad no enn før blir organiserte som aksjeselskap. Desse selskapa vart tidlegare nytta meir aktivt i svalbardpolitikken, og omlegginga i selskapa har derfor ført til at det har vore nødvendig å leggje om verkemiddelbruken.

Aukande turisme og ferdsel på Svalbard synleggjer behovet for å halde oppsyn med og avdekkje eventuelle brot på føresegna om vern av Svalbards natur- og kulturmiljø. Det er òg ei utfordring å skape tryggleik, både ved ferdsel på land og til sjøs. Viktige tiltak i denne samanhengen er Sysselmannens oppsyns- og kontrollverksemd og informasjonsarbeid. Det er ei utfordring å nå ut til dei som besøker øygruppa med viktig informasjon på ein god og effektiv måte.

Svalbard og Longyearbyen har mange særtrekk. Likevel ser ein at Longyearbyen på mange område, og i aukande grad, liknar eit fastlandssamfunn. Dette fører til at ein stadig oftare må vurdere om regelverk for fastlandet òg skal gjerast gjeldande for Longyearbyen og Svalbard. Lovgivingstilhøva for Svalbard er spesielle, jf. bl.a. lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard (svalbardlova) § 2. Det er derfor ei utfordring å få til ei heilskapleg utvikling av regelverk. Målet er eit tilpassa og oversiktleig regelverk som er tilgjengeleg for alle. Justisdepartementet har fokus på denne problemstillinga.

Målsetjinga om ein robust norsk busetnad på Svalbard inneber også skattepolitiske utfordringar. Skattesystemet på Svalbard må derfor tilpassast forholda på øygruppa og baserast på løysingar som sikrar konkurransedyktige rammevilkår

for investeringar og verksemd på Svalbard. Samtidig må løysingane innpassast i ei større internasjonale ramme, under omsyn til at økonomiske transaksjonar over landegrensene aukar sterkt i omfang. For å ivareta desse omsyna foreslo Regjeringa i statsbudsjettet for 2008 bl.a. visse endringar i skattesystemet for Svalbard. Endringane blei vedtekne av Stortinget gjennom behandlinga av budsjettet. Skattesatsen på lønnsinntekt er etter endringane 8 pst. For særskilt høge inntekter (over 12 G) skal det trekkjast 22 pst. skatt. Etter endringane er skattesatsen for alminneleg inntekt på Svalbard (selskaps- og næringssskatt) sett til 16 pst. For nærare omtale, sjå. St.prp. nr. 1 (2007-2008) Svalbardbudsjettet, Ot.prp. nr. 1 (2007-2008) Finansdepartementet og St.prp. nr. 1 (2007-2008) Finansdepartementet.

Vidare arbeider ei arbeidsgruppe under leiing av Finansdepartementet med å sjå på to andre forhold i svalbardskatten. Dette gjeld skattlegging av utanlandske lokalsamfunn på Svalbard og moglege skattekonsekvensar knytte til pendling mellom Svalbard og fastlandet. Arbeidsgruppa rapportert sendt på høyring hausten 2008.

Høgsterett fatta i 2007 ei avgjerd om at tvangsoppløysing av eit aksjeselskap med forretningskontor på Svalbard ikkje kunne gjerast i medhald av aksjelova § 16-5 første ledd nr. 5, fordi plikta til å sende inn årsrekneskap til rekneskapsregisteret etter rekneskapslova § 8-2 ikkje gjeld for slike selskap. På bakgrunn av avgjerda i Høgsterett er det nødvendig å vurdere behovet for å fastsetje forskrifter om bruken av rekneskapslova, revisorlova og bokføringslova på Svalbard. Finansdepartementet arbeider i samarbeid med Justisdepartementet for å finne løysingar for korleis dette skal behandlast i framtida.

2.1.1 Samordne og koordinere regjeringas politikk for polarområda

For å sikre ei god koordinering av regjeringas politikk for Svalbard vart det allereie i 1965 oppretta eit eige Svalbardutval. I 1971 vart ansvarssrådet for utvalet utvida til òg å gjelde Jan Mayen og bilanda i Antarktis. Namnet vart då endra til Det interdepartementale polarutvalet. Utvalet skal tene regjeringas behov for direkte styring med polarsaker. Utvalet arbeider etter ein eigen instruks.

Polarutvalet skal drøfte alle saker som vedkjem forvaltninga av polarområda. Utvalet er leia av Justisdepartementet som også har sekretariatsfunksjonen. Polarutvalet består elles av representantar frå dei mest sentrale departementa i polarsammenheng (JD, UD, MD, KD, NHD, FIN, SD, FKD), Norsk Polarinstitutt, Sysselmannen på Svalbard og

Statsministerens kontor. Utvalet møtest om lag ti gonger i året.

Plikta til å leggje fram saker for Polarutvalet gjer at saker som vedkjem utanriks-, miljø-, ressurs-, forskings- og tryggleikspolitikken, og andre viktige saker, kan vurderast i samanheng og opp mot andre viktige omsyn i norsk svalbardpolitikk før det blir treft avgjerd i vedkommande fagdepartement. At saker blir lagt fram for Polarutvalet endrar ikkje vedkommande fagdepartements mynde til å treffe avgjerder eller det konstitusjonelle ansvaret til vedkommande fagstatsråd.

Saker skal leggjast fram for Polarutvalet før avgjerd blir treft i det aktuelle fagdepartementet, og utvalet kan då gi rådgivande uttale til det aktuelle departementet. Dersom det aktuelle departementet vil avgjere saka i strid med uttale frå Justisdepartementet eller Polarutvalet, skal saka leggjast fram for regjeringa.

Som regjeringas rådgivande og koordinerande organ for behandlinga av polarsaker fungerer Polarutvalet som styringsgruppe i arbeidet med den nye stortingsmeldinga for Svalbard, og vil derfor òg ha ei viktig rolle i høve til denne.

Polarutvalet har i den seinare tida arbeidd på fleire område med saker som krev god koordinering. Eitt av desse områda er sjøtryggleik i farvatna rundt Svalbard, som er ei prioritert sak for Regjeringa.

For å bidra til å styrkje sjøtryggleiken i havområda rundt Svalbard har Regjeringa blant anna innført den nye skipstryggleikslova for Svalbard. Lova, som trådde i kraft 01.07.2007, gir mellom anna grunnlag for å etablere hamnestadskontroll på Svalbard, og forskrift om dette vart fastsett 05.03.2008. Regelverket gir Sjøfartsdirektoratet mynde til å gjennomføre kontrollar så langt det er nødvendig. Regjeringa har i tillegg innført hamne- og farvatnlova på Svalbard. Lova trådde i kraft 01.05.2008 og gir Kystverket heimel til å innføre hamne- og farvatntiltak som til dømes å fastsetje bestemte seglingsleier. Begge desse tiltaka er ei oppfølging av Regjeringas nordområdestrategi.

Verdas største polarforskningsprogram vart sett i gang 01.03.2007. Det internasjonale polaråret (IPY) 2007-2008 omfattar intensiv datainnsamling i to sommarsesongar i nord og sør i perioden frå 01.03.2007 til 01.03.2009. I alt deltek ca 50 000 forskarar frå 63 land. Under IPY vil ein intens tverrfagleg måleinnsats blant anna gi datasett for betre klimamodellar og prognosar, inkludert havstraumar og klimakoplingar mellom låge og høge breiddegrader. Mange av IPY-prosjekta går føre seg heilt eller delvis på eller ved Svalbard. For 2009 er det foreslått å setje av 85 mill. kroner over Forskningsrådets budsjett til IPY. Løyvinga skal dekkje

forskning på vegner av heile departementsfelleskapet. Ein norsk IPY-komité koordinerer det norske arbeidet med Det internasjonale polaråret og er kontaktpunkt mot International Council for Science og World Meteorological Organisation, som står for planlegginga og gjennomføringa av polaråret internasjonalt. Noreg er tildelt sluttkonferansen for IPY og denne vil bli halden i Oslo i juni 2010. For meir omtale, sj  kap. 4.3 Kunnskapsdepartementet.

Forskningsaktivitetane på øygruppa er viktige, og Svalbard har etter kvart utvikla seg til ein solid plattform for internasjonal polarforskning. Noreg gir her forskarar frå land over heile verda eineståande høve til å forskje på ulike felt, blant anna når det gjeld spørsmål knytte til klima. I takt med satsinga dei siste åra på å utvikle Svalbard som forskings- og kunnskapsplattform, har  g behovet for koordinering av denne verksemda vorte stadig viktigare. Polarutvalet har derfor blant anna teke initiativ til å revitalisere Svalbard Science Forum (SSF). Målet med dette har vore å utnytte infrastruktur og faglege ressursar betre. Ei arbeidsgruppe under leiing av Kunnskapsdepartementet har arbeidd vidare med å vidareutvikle koordineringa av forskning på Svalbard. Dette arbeidet er òg eit viktig ledd i nordområdepolitikken.

Ny- lesund peiker seg på mange måtar ut som eit heilt spesielt område i forskingssamanheng. Styresmaktene har gjennom ei rekkje år investert store midlar i infrastrukturen for forskingsverksemda. Regjeringa har som målsetjing å bygge Ny- lesund vidare ut som internasjonalt forskingssenter i Arktis, innafor rammene av infrastruktur og annan kapasitet. I 2008 har 9 land ein eigen forskingsstasjon i Ny-Ålesund. Justisdepartementet starta i 2008 arbeidet med å vurdere behovet for ytterlegare vern av forskingsaktiviteten i Ny- lesund, til dømes i forhold til skipstrafikken i området. For å kunne sj  desse tiltaka i samanheng, og i et større perspektiv, vil behandlinga av dette no skje i den kommande stortingsmeldinga om Svalbard.

Eit anna viktig område er innhenting av statistikk om Svalbard. Utarbeiding av god statistikk er viktig for å kunne gi regjeringa tilstrekkeleg oversikt over den raske utviklinga i svalbardsamfunnet. Som ledd i dette innførde Regjeringa 01.01.2007 mellom anna statistikklova for Svalbard. Statistisk Sentralbyrå (SSB) har no teke over arbeidet med utarbeiding av statistikken og gjennom dei halvårlege m ta i sentralt statistikkforum, leia av Justisdepartementet, følgjer ein utviklinga av statistikk-situasjonen på Svalbard.

SSB gjennomførte hausten 2007 ei prisniv und-ers king for Svalbard. Undersøkinga viser at pris-

nivået for eit hushald på Svalbard er 17 pst. lågare enn for eit gjennomsnittshushald på fastlandet.

Sjølv om bustadprisane har stige i Longyearbyen dei siste åra, brukar innbyggjarane her framleis mindre pengar totalt sett på å bu enn folk på fastlandet. Det finst likevel skilnader her  g, særleg fordi mange av innbyggjarane har subsidiert husleige som igjen er med på å trekkje snittutgiftene ned.

Justisdepartementet og Polarutvalet har  g ansvar for Jan Mayen og bilanda i Antarktis. Det internasjonale samarbeidet om Antarktis skjer innafor ramma av Antarktistraktaten og inneber årlege møte mellom traktatpartane. Lovgivingssituasjonen for dei norske bilanda i Antarktis er spesiell og krev særskilt vurdering i samband med lovgivingsarbeid. Justisdepartementet deltek dessutan i prosessane som går føre seg i regi av Arktisk R d. Arktisk Råd er det einaste sirkumpolare samarbeidsorganet som omfattar alle dei arktiske landa. Noreg har i perioden 2006-2008 hatt formannskapet i Arktisk R d. Danmark overtek denne rolla fr  2009. Oppfølging av klimaendringar og heilskapleg forvaltning av dei arktiske havområda har vore to av hovudprioriteringane under det norske formannskapet.

2.1.2 Sikre ei god forvaltning lokalt på Svalbard gjennom Sysselmannen

Sysselmannen er administrativt underlagt Justisdepartementet, og f r løyvingane sine over svalbardbudsjettet. I enkelte fagsaker er han likevel underlagt andre departement. Sysselmannen har mynde som politimeister og fylkesmann. Som offentleg organ er Sysselmannen tillagt ei rekkje styresmaktoppg ver innafor ulike saksområde, til dømes forureining, barnevern, skjenkel yvesaker, brannvern o.a. Fagkompetansen og svalbardkunnskapen hos Sysselmannen representerer ei viktig støtte i departementas arbeid med svalbardsp rsm l.

Justisdepartementet har som mål at dei mange og ulike oppgåvene som sysselmannsbestillinga skal løyse, blir utførte på ein god og effektiv måte. Departementet arbeider for å ha ein god styringsdialog med Sysselmannen, bl.a. gjennom etatsstyringsmøte og tildelingsbrev, og rapporteringssystem i samband med dette. I tillegg til den formelle kontakten legg ein vekt på å ha ei brei kontaktflate og ein jamleg og tett dialog.

Både politifagleg og milj fagleg ekspertise er samla i Sysselmannens organisasjon. Dette mogleggjer ei god fagleg forvaltning av plan- og enkeltsaker, eit godt informasjonsarbeid og ei effektiv etterforskning av miljøkriminalitet. Auke i turisme og ferdsel på Svalbard krev at ein held

godt oppsyn, slik at ein kan avdekkje moglege brot på føresegna om vern av Svalbards natur- og kulturmiljø, jf. pkt. 2.1.

Sysselmannen har ansvar for redningsberedskapen på Svalbard. Det vert utført om lag 55 redningsaksjonar i året og i dette arbeidet er førebygging viktig. Sysselmannen arbeider fortløpande med å ha ei best mogleg samhandling med friviljuge i redningstenesta, og for å effektivisere utrykkingsfasen mest mogleg. Ei god informasjonsverksemd er viktig for at Sysselmannen skal kunne løyse oppgåvene sine på tilfredsstillande vis. For å nå ut til publikum, arbeider ein blant anna kontinuerleg med vidareutvikling av Sysselmannens webside, med trykksaker og anna informasjonsmateriell og med å ha eit ope og konstruktivt forhold til media. Det er viktig for sysselmannsbestillinga å vere synleg på øygruppa og ha god kontakt med publikum.

Sekretariatet for Svalbard forliksråd låg tidligare hos Longyearbyen lokalstyre. Etter gjennomgangen av den sivile rettspleia på grunnplanet vart denne oppgåva overført til Sysselmannen i 2005.

Sysselmannen er representert i Svalbard forskingspark, knytt til informasjonssenteret i Svalbardporten og til eit kulturhistorisk magasin.

Sysselmannen gjennomfører hausten 2008 ein organisatorisk gjennomgang av bestillinga. Føremålet med denne er å finne ut om den er riktig organisert og om den har god nok kapasitet til å møte den auken i utfordringar og arbeidsoppgåver som har funne stad i seinare tid. Gjennomgangen vil vere med på å danne grunnlaget for organiseringa av Sysselmannen i framtida.

2.1.3 Leggje til rette for eit godt lokaldemokrati i Longyearbyen

Longyearbyen lokalstyre får løyvinga si over svalbardbudsjettet. Ved utarbeiding av budsjettet får departementet innspel frå lokalstyret. Det blir òg arrangert jamlege kontaktmøte med Justisdepartementet. På desse møta blir bl.a. viktige saker og aktuelle problemstillingar diskuterte.

Lokalstyret har ansvar for å utøve mynde på utvalde saksområde, for offentleg tenesteyting og for utviklingsoppgåver innafor eit geografisk avgrensa område; gardsnummer 22 bruksnummer 1 Longyeardal. Dette inneber bl.a. energiforsyning, samfunns- og arealplanlegging, kart- og delingsfor-

retningar, byggjesaksbehandling, veg, vatn, avløp, renovasjon, kaiteneste, brannvern, økonomiplanlegging, næringsarbeid, statistikkproduksjon, utvikling og samordning av samfunnstenester retta mot barn, ungdom og vaksne, barnevern, sosialrådgiving, ungdomsarbeid, barnehagar og drift av skulen.

Sidan januar 2006 har Longyearbyen lokalstyre organisert verksemda si slik at strategiske oppgåver, utøving av mynde og overordna bestillarfunksjon blir ivaretekne i lokalstyrets eigen administrasjon. Sjølvle driftsoppgåvene for samfunnet blir i hovudsak ivaretekne gjennom eigne kommunale føretak. I alt er tre slike kommunale føretak etablerte: Eitt har ansvar for oppvekst, eitt for kultur og fritid og det siste har ansvaret for drifta av teknisk infrastruktur. Det siste har fått namnet Bydrift Longyearbyen og var fram til juni 2008 organisert som eit kommunalt aksjeselskap (Bydrift Longyearbyen AS). I tillegg til det som her er nemnt kjem òg oppgåver som politisk sekretariat.

Ansvaret for styring og drift av Longyearbyen skule vart overført til Longyearbyen lokalstyre frå 2007. I den samanhengen vart det rammeoverført lønns- og driftsmidlar til svalbardbudsjettet frå Kunnskapsdepartementets budsjett, for å sikre vidareføring av dei tilboda skulen gir.

Mynde til å fastsetje forskrifter om bygningsvesenet på Svalbard er for Longyearbyen arealplanområde delegert til Longyearbyen lokalstyre. Lokalstyret vedtok i 2004 ei eiga byggjesaksforskrift for Longyearbyen.

På oppdrag frå Justisdepartementet og Longyearbyen lokalstyre har Norsk institutt for by- og regionforskning (NIBR) evaluert lokaldemokratiet på Svalbard. Rapporten «Demokrati i motvind» vart framlagt i mars 2006, og synte at halvparten av innbyggjarane i Longyearbyen var motstandarar av lokalstyreordninga. Justisdepartementet og Longyearbyen lokalstyre arbeider saman om å vidareutvikle lokaldemokratiet i Longyearbyen. Det er blant anna innført ei ordning med halvårlege kontaktmøte mellom justisministeren og Longyearbyen lokalstyre.

NIBR har no avgitt andre del av sin rapport om lokalstyreordninga, som ei oppfølging av den første evalueringa. Funna syner ei forsiktig positiv haldning til lokalstyreordninga.

3 Forslag til svalbardbudsjett for 2009

Regjeringa ønskjer å bevare eit stabilt og robust norsk familiesamfunn i Longyearbyen på Svalbard for å sikre norsk nærvær i nordområda. I Revidert nasjonalbudsjett for 2007 vart det løyvd 20 mill. kroner til etablering av ei robust, framtidretta og miljøvennleg reservekraftløysing for Longyearbyen i form av eit sentralt plassert dieselkraftanlegg som seinare skal kunne konvertere til biodiesel. Det resterande investeringsbehovet skal dekkjast av Longyearbyen lokalstyre i form av brukarbetaling gjennom eit påslag i straumprisen.

For å bidra til å halde oppe eit robust norsk lokalsamfunn på Svalbard foreslo Regjeringa i statsbudsjettet for 2008 visse endringar i skattesystemet for Svalbard. Skattesatsen på lønnsinntekt er etter desse endringane 8 pst. For særskilt høge inntekter (over 12 G) skal det trekkjast 22 pst. skatt. Skattesatsen for alminnelig inntekt på Svalbard (selskaps- og næringskatt) er sett til 16 pst. For nærare omtale, sjå St.prp. nr. 1 (2007-2008) Svalbardbudsjettet, Ot.prp. nr. 1 (2007-2008) Finansdepartementet og St.prp. nr. 1 (2007-2008) Finansdepartementet. Rutinane for prisjustering av Svalbardbudsjettet er lagt om i 2008.

Budsjettramma på svalbardbudsjettet for 2009 er 231,7 mill. kroner. Dette er 10,5 mill. kroner eller 4,7 pst. auke i forhold til vedteke budsjett for 2008.

Underskotet på svalbardbudsjettet for 2009 er stipulert til 129,9 mill. kroner og blir dekt inn gjen-

nom eit tilskot over Justisdepartementets budsjett kap. 480 Svalbardbudsjettet post 50 Tilskot. Storleiken på tilskotet har variert frå år til år, og har vorte auka ved ekstraordinære tilskotsbehov. Tilskotet som er foreslått for 2009 utgjer 56,1 pst. av dei venta inntektene.

Bortsett frå statstilskotet er skattar og avgifter frå Svalbard den største inntektsposten, jf. omtala under kap. 3030. Skatteinntektene for 2009 er rekna til 101,8 mill. kroner. Inntektene frå skattar og avgifter utgjer 43,9 pst. av dei samla inntektene over svalbardbudsjettet.

Svalbardbudsjettet er i stor grad eit driftsbudsjett. Ein stor utgiftspost er Sysselmannens transportteneste (kap. 6), som bl.a. inkluderer utgifter til redningshelikopter. Andre store utgiftspostar er løyving til Sysselmannens ordinære drift (kap. 5) og Statens bygningar i Longyearbyen (kap. 20). For 2009 er det òg foreslått å løyve 3,5 mill. kroner til dekning av Telenors samfunnspålagte oppgåver på Svalbard. Over kap. 3 Longyearbyen lokalstyre blir det løyvd midlar til drift av lokalstyret og tilskot til drift og utbygging av offentlege tenester og infrastruktur som Longyearbyen lokalstyre har ansvaret for.

Ei oversikt over inntekter og utgifter og ei oversikt over utgiftene fordelt på postnivå er gitt i punkt 5 nedanfor. I del II finst det ei nærare omtale av dei enkelte budsjettkapitla.

4 Forslag til løyvingar til svalbardformål frå andre departement over statsbudsjettet (jf. vedlegg 1)

For 2009 er det foreslått løyvd netto om lag 388 mill. kroner over statsbudsjettet til svalbardformål. Dette talet omfattar tilskotet til svalbardbudsjettet over Justisdepartementets kap. 480 og utgiftene til Svalbard som blir dekte over budsjetta til dei andre departementa, jf. vedlegg 1. Inntektene frå Svalbard som går inn på budsjetta til dei andre departementa er trekte frå, jf. vedlegg 2. Tilsvarende tal i 2008 var om lag 371 mill. kroner.

4.1 Miljøverndepartementet

Sysselmannen utøvar miljøvernmyndet for Svalbard. Etaten har ei eiga miljøvernavdeling og er lokal fagetat for Miljøverndepartementet. Departementet har òg delegert mynde på sentrale område til Direktoratet for naturforvaltning (DN), Statens forureiningsstilsyn (SFT) og Riksantikvaren. Saman med Norsk Polarinstitut, som er fagleg rådgivar for forvaltninga i polare spørsmål, representerer den faglege kompetansen og forvaltningserfaringa i desse direktorata ei vesentleg støtte til Sysselmannens miljøvernarbeid.

Over Miljøverndepartementets budsjett vil det bli løyvd om lag 100 mill. kroner til svalbardformål. Om lag 80 mill. kroner av dette går til Norsk Polarinstituttts verksemd på og rundt Svalbard. Resten går til Direktoratet for naturforvaltning, Statens kartverk og til forskning og overvaking bl.a. i regi av Noregs forskingsråd. Sjå oversikt over løyvingane i vedlegg 1. Det blir òg løyvd midlar til miljøvernarbeid over svalbardbudsjettet kap. 5 Sysselmannen og kap. 9 Kulturminnetiltak, jf. omtale i del II.

Miljøvernarbeidet vil i 2009 halde fram med å ha fokus på vern av villmarksområde på Svalbard mot inngrep og forstyrning, og då særleg med tanke på regulering av ferdsel i verneområda og vern av Svalbards kystfarvatn mot potensiell forureining. Arbeidet vil òg ha fokus på lokale forureiningar til luft, jord og vatn.

Dei effektane den aukande ferdsla har på utsette og sårbare kulturminne og på naturmiljøet skal overvakast, og viktige leveområde for sårbare artar skal sikrast mot inngrep, forstyrning eller annan påverknad frå lokal verksemd.

Klimaendringane gjer seg sterkare gjeldande på Svalbard og vi ser no truleg starten på nye, omfattande miljøutfordringar. Samtidig er Svalbards rolle og betydning som internasjonal forskingsplattform styrkt, ikkje minst når det gjeld klima, gjennom Det internasjonale polaråret, IPY. Det vil derfor bli arbeid for å leggje til rette for ei målretta forskingsverksemd og ei effektiv miljøovervaking på Svalbard som set oss i stand til å følgje og dokumentere spesielt klimautviklinga.

Svalbards miljøvernfond hadde i 2008 sitt første heile virkeår. Det vart løyvd midlar til ei rekkje prosjekt gjennom to tildelingar. Ved første tildeling våren 2008 fekk 19 ulike prosjekt økonomisk støtte.

Dei tildelte midlane gjekk til reiselivsrelaterte prosjekt, fiske og vilttiltak, miljøgift- og forureiningsrelaterte prosjekt og til kulturminnetiltak. Søkjarar med tilhøyring til Svalbard utgjorde i overkant av 40 pst. av dei som mottok støtte.

Svalbard Miljøvernfonds arbeid vil bli vidareført, og det vil bli lagt opp til to tildelingar også i 2009.

Fastbuande på Svalbard er fritekne frå plikta til å betale miljøgebyr, og det er derfor lagt opp til ei refusjonsordning for denne gruppa. Svalbard likningskontor står for det praktiske arbeidet med refusjonen av gebyret til fastbuande på vegner av Svalbards miljøvernfond. Det er inngått ei avtale mellom likningskontoret og miljøvernfondet som blant anna regulerer den godtgjeringa likningskontoret skal ha for denne oppgåva.

Det er oppretta eit styre for fondet som skal tildele midlar til ulike prosjekt etter søknad. Sekretariatet er lagt til Sysselmannen.

Norsk Polarinstitut

Norsk Polarinstitut er underlagt Miljøverndepartementet. Instituttet har ei omfattande verksemd på Svalbard, med bl.a. forskning, miljøovervaking, topografisk og geologisk kartlegging, forskingservice, drift av forskingsstasjonar, ettersyn av fyr, miljøretta kunnskapsformidling og informasjon. Polarinstituttet yter òg logistisk støtte til norsk og utanlandsk forskingsverksemd på Svalbard.

Polarinstituttet driv ein forskingsstasjon i Ny-Ålesund og luftmålestasjon på Zeppelinfjellet. Instituttet har eit avdelingskontor i Forskingsparken i Longyearbyen. Kvart år har instituttet ei betydeleg ekspedisjonsverksemd på Svalbard. Instituttet brukar òg betydelege ressursar på rådgiving i miljøspørsmål overfor sentrale og lokale forvaltningsorgan, og på miljøovervaking på øygruppa.

I dei siste åra har Norsk Polarinstitutt styrkt forskings- og overvakingensverksemda si, som er særleg viktig for forvaltninga av øygruppa. Instituttet har òg styrkt rådgivingskapasiteten sin overfor dei sentrale styresmaktene og Sysselmannen og den norske vertskapsrolla for forskingsaktivitet på Svalbard. Den auka aktiviteten frå Norsk Polarinstitutt består blant anna av førebuing til ny flyfotografering av Svalbard. Fotograferinga skal vere med på å gi oppdaterte digitale kart som blant anna gjer redningsaksjonar sikrare og meir effektive. I tillegg vil karta mogleggjere betre overvaking av brear, noko som vil vere eit betydeleg bidrag til norsk klimaforskning. Sjølv flyfotograferinga vil bli gjennomført i 2009. Polarinstituttet har òg sett i gang utvikling av eit system for vegetasjonsovervaking på Svalbard som ein oppfølging av Riksrevisjonens forvaltningsrapport. Overvakingssystemet skal setjast i gang i 2009.

For 2009 er omlag 80 mill. kroner av løyvinga til Norsk Polarinstitutt over Miljøverndepartementets kap. 1471 Norsk Polarinstitutt relatert til Svalbard, jf. vedlegg 1. I tillegg kjem tilskotet frå svalbardbudsjettet, jf. omtala av kap. 17.

4.2 Nærings- og handelsdepartementet

Staten har eigarinteresser i fleire selskap på Svalbard. Nedanfor følgjer ei omtale av dei selskapa Nærings- og handelsdepartementet har interesser i. Nokre av dei får overført statlege midlar.

Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS

Store Norske-konsernet består av morselskapet Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS (SNSK) og dei heileigde dotterselskapa, Store Norske Spitsbergen Grubekompani AS (SNSG), Store Norske Gull AS og Store Norske Boliger AS. Staten eig 99,94 pst. av aksjane i SNSK. Kolverksemda skjer gjennom SNSG. Ved utgangen av 2007 hadde SNSK-konsernet 396 tilsette. Styret i SNSK foreslo i brev av 14.02.2007 å endre vedtektene til selskapet slik at selskapet òg kan gjere bruk av kompetansen sin utanfor Svalbard. Etter Nærings- og handelsdepartementet sitt syn var den føreslåtte endringa av vedtektene av ein slik grunnleggjande karakter at saka måtte leggjast fram for Stortinget.

I St.prp. nr. 69 (2006-2007) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007, vart det foreslått å gi vedtektene til Store Norske eit tillegg, slik at selskapet òg får høve til å drive verksemd i Finmark og Troms. Stortinget slutta seg til dette 15.06.2007 ved behandlinga av Innst. S.nr. 230 (2006-2007).

I tråd med dette vart det på ordinær generalforsamling i SNSK 29.06.2007 vedteke ein ny formålsparagraf for selskapet. Vedtektenes § 1 fekk eit tillegg med følgjande ordlyd: «Selskapet kan utnytte sin kompetanse innan miljøvennlig ressursutnytting på Svalbard og i Finmark og Troms.»

Store Norske Boliger AS har sidan 2002 vore eit dotterselskap av gruveselskapet SNSG. Bustadselskapet forvaltar konsernets bustader i Longyearbyen. I 2007 vart eigarskapet omorganisert slik at Store Norske Boliger AS no er eit 100 pst. eigd dotterselskap av Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS. Bakgrunnen for omorganiseringa var ønskje om å skjerme bustadene i Longyearbyen mot forretningsrisikoen til gruveselskapet.

Konsernet hadde i 2007 driftsinntekter på 1 827 mill. kroner og eit årsresultat på 112 mill. kroner. Tilsvarende tal i 2006 var 1 267 mill. kroner og minus 77,5 mill. kroner. SNSK produserte nær 4,1 mill. tonn kol i 2007 mot 2,4 mill. tonn i 2006. Det vart selt 3,6 mill tonn kol i 2007. Kolprisane var høge. Større bemanning i selskapet har òg ført til høgare kostnader. Selskapet tek sikte på eit produksjonsvolum på 3,3 mill. tonn i 2008 og noko lågare i åra framover. Ressursgrunnlaget i Svea Nord gir god tryggleik for drift i ca. 6 år ved eit produksjonsvolum på om lag 3,3 mill. tonn kol årleg. Arbeidsplassane knytte til kolgruvedrifta har medverka vesentleg til stabil, heilårleg norsk aktivitet og busetnad på Svalbard.

Selskapet starta hausten 2001 produksjonsdrift i eit nytt gruveområde kalla Svea Nord. Ved Stortingets behandling 19.12.2001 av prosjektet, jf. St.prp. nr. 2 Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS og Svea Nord-prosjektet og Innst. S. nr. 67 (2001-2002), vart det lagt til grunn at gruve drifta etter dette skal drivast ut frå bedriftsøkonomiske føresetnader og uavhengig av statleg støtte i framtida. Formålet med statleg eigarskap i SNSK og SNSG er å medverke til at samfunnet i Longyearbyen blir halde oppe og utvikla vidare på ein måte som understøttar dei overordna måla i norsk svalbardpolitikk. I tillegg skal selskapet drivast etter bedriftsøkonomiske prinsipp og med sikte på marknadsmessig avkastning på investert kapital.

SNSK legg no planar for framtidig kolgruve drift i andre førekomstar som erstatning for dagens drift i Svea Nord-gruva, som venteleg går tom om 5-6 år. Etter avviklinga av Svea Nord i 2014

legg SNSK i dag opp til vidare drift på fire førekomstar i Svea-området. Planane blir lagt slik at alle reie etablert infrastruktur knytte til Svea Nordgruva framleis kan utnyttast. Dei fire felte er: Lunckefjell, Svea Øst, «Randsona» og Ispallen som til saman inneheld totalt ca. 46, 3 mill. tonn kol.

SNSK legg no planar for Lunckefjell som har om lag 10 mill. tonn. Førekomsten i Lunckefjell vil bli utdriven med basis i infrastrukturen frå Svea-Nord. Selskapet har berekna behovet for nye investeringar til om lag 700 mill. kroner. Sysselmannen fastsette i juni 2008 eit utgreiingsprogram for prosjektet, og SNSK legg opp til å levere både konsekvensutgreiing og søknad til Sysselmannen hausten 2009. SNSK har planar om å starte opp drifta i 2013. Før det eventuelt blir gjort større investeringar i utvikling av desse førekomstane må det avklarast med eigar. Det må òg søkjast løyve til å setje i gang prosjekt etter Svalbardmiljølova og anna relevant regelverk. Spørsmål om koldrift på Svalbard vil òg bli vurdert i den kommande stortingsmeldinga om Svalbard.

SNSK vil elles konsentrere verksemda si rundt Longyearbyen og satse på utvikling av selskapets eigedommar og andre bergrettar selskapet har på Svalbard.

30.07.2005 braut det ut brann i hovudstollen i Svea Nord-gruva. Arbeidet med å sløkkje brannen vart sett i gang straks og etter kvart med bistand frå ekstern ekspertise. Etter åtte månaders driftstans vart produksjonen i Svea Nord-gruva starta opp att 01.04.2006. Forsikringsoppgjæret er framleis uavklart. Dette har ført til ein pressa økonomisk situasjon for selskapet. Kravet mot forsikringselskapa er på om lag 821 mill. kroner, men det er berre utbetalt 230 mill. kroner. For å avhjelpe situasjonen gav Staten sommaren 2007 selskapet eit ansvarleg lån på 250 mill. kroner, jf St. prp. nr. 69 og Innst. S. nr. 230 (2006-2007). Forsikringsoppgjæret vart behandla av Nord-Troms Tingrett hausten 2007. Saka er anka inn for Hålogaland Lagmannsrett, og skal handsamas der i september 2008.

Kings Bay AS

Staten eig alle aksjane i Kings Bay AS. Det er foreslått å løyve 40 mill. kroner til drift og investeringar i Kings Bay AS i 2009. 25 mill. kroner er forutsatt nytta til bygging av nytt kraftverk. Det er naudsynt med nytt kraftverk for å sikre stabil og miljøvennlig energiproduksjon. Kraftstasjonen er i dag den største forureiningskjelda i Ny-Ålesund. Kings Bay AS eig grunn og anlegg i Ny-Ålesund og har ansvaret for infrastrukturen på staden. Gjennomsnittleg tal på tilsette i 2007 var 25. Kings Bay skal særleg ha som mål å yte tenester til og fremje forskning og

vitskapleg verksemd, og medverke til å utvikle Ny-Ålesund som ein internasjonal arktisk naturvitskapleg forskingsstasjon. Selskapets driftskonsept er å leige ut fasilitetar til forskarar, og tilby kost og losji og ei rekkje andre tenester under opphaldet. I all hovudsak skjer dette gjennom fleirårige kontraktar med forskingsinstitusjonar frå ei rekkje land.

Investeringane som er gjort i Ny-Ålesund dei siste åra har resultert i at Ny-Ålesund i dag står fram som ein sær god og funksjonell base for internasjonal forskning og miljøovervaking. Ny-Ålesund har utvikla seg til å bli ein forskingsstasjon med ein framifrå miljøprofil og eit internasjonalt senter for forskning på klima- og miljørelaterte problemstillingar.

Det internasjonale aspektet er ein kvalitet ved Ny-Ålesund ved at forskarar frå mange land kan møtast og drive forskning i nært samarbeid. Norske, tyske, britiske, italienske, franske, japanske, sørkoreanske, kinesiske og indiske forskingsstasjonar har etablert seg permanent i Ny-Ålesund. I tillegg nyttar andre norske og utanlandske forskingsinstitusjonar staden utan å drive permanent forskning. Rundt 20 land har kvart år forskingsprosjekt i Ny-Ålesund.

Den internasjonale interessa for marinlaboratoriet har vist seg å vere stor. Det er ei generell oppfatning at globale endringar i klimaet først vil kunne observerast i polarregionane på grunn av endringar i isforholda og fordeling av varme atlantiske og kalde arktiske vassmassar. Farvatna kring Kongsfjorden-Krossfjorden, der marinlaboratoriet ligg, er ein godt eigna stad for å drive slik forskning. Marinlaboratoriet er det nordlegaste i verda og strategisk plassert på randa av Polhavet. Den framtidsetta utforminga gjer at laboratoriet er funksjonelt for marin eksperimentell forskning på høgt nivå, og laboratoriet er ei viktig brikke i nasjonale og internasjonale marine forskingsnettverk.

Den aukande interessa for å etablere og utvide forskning på staden stiller krav til korleis selskapet legg forholda til rette. Forskingsaktivitet og tilrettelegging av infrastrukturen er prioritert i samsvar med intensjonen i strategisk plan for staden, utvikla av selskapet og Norsk Polarinstitutt i fellesskap. Anna næringsverksemd må tilpassast dei rammene som forskingsverksemda krev.

I juni 2008 vart det for tredje gongen arrangert eit internasjonalt symposium i Ny-Ålesund; «The annual high-level meeting – this year focusing on research for climate change solutions». Ny-Ålesund-symposiet er eit forum der inviterte deltakarar frå styresmakter, forskarar, politikarar og næringsliv møtest for å drøfte økonomi, miljø, politikk og samfunn med utgangspunkt i eit Arktis i endring.

Symposiet tek sikte på å vere eit årleg arrangement.

Riksrevisjonen føretok ein forvaltningsrevisjon av Svalbard i 2007. I kontrollen vart det notert at tiltaka for å behalde Ny-Ålesund som eit referanseområde for klima- og miljøretta forskning enno ikkje synest tilstrekkelege. Riksrevisjonen har òg påpeikt behovet for å vurdere tiltak for å sikre høg norsk forskningsaktivitet i Ny-Ålesund.

Bergvesenet med Bergmeisteren for Svalbard

Etaten administrerer Bergverksordninga for Svalbard, fastsett ved kgl. res. 7. august 1925 og utfyllande reglar for petroleumsværksemnda. Desse reglane regulerer tilgangen til mineralressursane på Svalbard. Etter forskrift 28. juni 2002 nr. 650 om konsekvensutredning og avgrensing av planområda på Svalbard, har etaten ei viktig rolle i samband med konsekvensutgreiingar i saker som gjeld bergverks- og gruvedrift. I slike saker skal etaten, i samråd med Sysselmannen, fastsetje utgreiingsprogram og sluttdokument.

Bergvesenet med Bergmeisteren for Svalbard gir utmål, råd, rettleiing og oversikt over funn og førekomstar av geologisk art på Svalbard, og har tilsyn med opningar etter nedlagte gruver. For å sikre at drift, leiting og undersøking skjer i samsvar med dei miljøkrava som gjeld, bl.a. gjennom svalbardmiljølova, gir etaten informasjon om miljøregelverket og dei krav som er stilte.

Følgjande verksemdside er utarbeidd for etaten: *Bergvesenet med Bergmeisteren for Svalbard skal arbeide for at Noregs mineralressursar blir forvalta og utnytta til beste for samfunnet.* Ut frå denne verksemdsideen er det fastsett følgjande hovudmål for den delen av etaten si verksemd som er retta utover:

- effektivt å forvalte gitte fullmakter, og vere sakkyndig organ i saker som gjeld mineralnæringa
- arbeide for å redusere miljøkonsekvensane av mineraluttak, og medverke til ei balansert miljøforvaltning
- arbeide for auka verdiskaping innan mineralnæringa
- arbeide for auka forståing av den verdien mineralnæringa har for samfunnet

For 2009 vil etaten prioritere saksbehandling og tilsyn. Etaten vil informere om miljøregelverket og sjå til at undersøkingar og uttak av mineral blir gjennomførte slik at også ressurs- og miljøaspekt blir tekne vare på. Det blir elles vist til nærare omtale av etaten under kap. 906 Bergvesenet med Bergmeisteren for Svalbard i Nærings- og handelsdepartementet sin St.prp. nr. 1 (2007-2008).

Svalbard Reiseliv AS

Svalbard Reiseliv AS er eigd av Svalbard Reiselivsråd, som er ei samanslutning av eit breitt spekter av aktørar med interesser knytte til reiselivet på Svalbard. Målet med tilskotet til Svalbard Reiseliv AS er å medverke til auka verdiskaping og betre lønsemd for reiselivet ved å informere, profilere og marknadsføre Svalbard som reisemål. For 2009 er det foreslått å bevilge 2,1 mill. kroner til Svalbard Reiseliv.

Det er ei viktig oppgåve for Svalbard Reiseliv AS å leggje vekt på å utvikle eit miljøtilpassa reiseliv i tråd med det overordna målet for Regjeringa og reiselivsnæringa.

I 2007 vart det registrert 86 097 gjestedøgn ved overnattingsværksemder i Longyearbyen. Dette er ein auke på 3,7 pst. samanlikna med året før då det vart registrert 83 049 gjestedøgn. Nordmenn står for om lag 68 pst. av gjestedøgna. I alt kom det 35 294 gjester til Svalbard i 2007, noko som var ein auke på 6 pst. sett i høve til året før. I tillegg kjem gjester som ikkje nyttar overnattingsværksemdene, og cruisepassasjerar. Svalbard Reiseliv AS har i samarbeid med reiselivsbransjen arbeidd aktivt dei seinare åra for å auke talet på turistar til Svalbard i mørketida. Talet på yrkesreisande har gått vidare ned i forhold til 2006. Kurs og konferansar og yrkestrafikken står no for 41 pst. Talet er tilbake på 2004-nivå. Talet på ferie og fritidsreisande aukar, og dei utgjer no 59 pst. av gjestedøgna på Svalbard.

Svalbard Satellittstasjon

Svalbard Satellittstasjon (SvalSat) vart offisielt innvigd i juni 1999. Stasjonen ligg i nærleiken av Longyearbyen. SvalSat les ned data for sivile formål frå satellittar i polare baner og styrer også desse satellittane. Kongsberg Satellite Services AS, som er eigd 50 pst. av Norsk Romsenter Eiendom AS og 50 pst. av Kongsberg Aerospace & Defence Systems AS, eig infrastrukturen og står for drifta av SvalSat og Tromsø Satellittstasjon. Det er for tida 10 flyttbare og fem stasjonære antenner på SvalSat. NASA har bygd ei antenne som blir nytta av fleire av deira satellittar. Den europeiske organisasjonen for meteorologisatellittar (EUMETSAT) har bygd to antenner. Vidare har Telenor bygd to telekommunikasjonsantenner på SvalSat. Norsk Romsenter og Kongsberg Satellite Services AS arbeider for å skaffe fleire kundar til SvalSat. SvalSat er verdas mest kostnadseffektive nedlesingsstasjon for satellittar i polare baner.

Bygginga av ei antenne for IPO, som er ei avdeling i den sivile amerikanske værvarslingstenesta National Oceanic and Atmospheric Administration

(NOAA) er avslutta. Kongsberg Satellite Services AS har inngått ein kontrakt med IPO om framtidige nedlesings- og dataoverføringstenester. Kontrakten har gjort det mogleg for Norsk Romsenter å etablere eit fiberkabelsamband mellom Andøya og Longyearbyen. Fiberkablane tilbyr samtidig generelle breibandstenester til Longyearbyen.

Forskrift 11. juni 1999 nr. 664 om etablering, drift og bruk av jordstasjon for satellitt regulerer bl.a. verksemda ved Svalbard Satellittstasjon. Syssele mannen på Svalbard skal føre kontroll med at verksemda skjer innafør dei rammer som er sett Svalbardtraktaten.

Svalbard Rakettskytefelt

Andøya Rakettskytefelt A/S har etablert Svalbard Rakettskytefelt (SvalRak) i Ny-Ålesund. Anlegget stod ferdig i 1997. Infrastrukturen på SvalRak er eigd av Andøya Rakettskytefelt A/S. Formålet med SvalRak er oppskyting av forskingsrakettar. Som følge av lokaliseringa nær den magnetiske nordpolen gir målingane frå raketttane resultat av stor vitenskapleg verdi. Det er utført fleire oppskytingar og dei siste vart gjennomførte ved årsskiftet 2003-2004.

4.3 Kunnskapsdepartementet

Det har vore ein større auke i forskings- og utdanningsverksemda på øygruppa det siste tiåret. Regjeringas nordområdestrategi peikar på at Svalbard er ein viktig arena for internasjonalt utdannings- og forskingssamarbeid i nordområda.

Universitetssenteret på Svalbard

Universitetssenteret på Svalbard AS (UNIS) er ein viktig del av nordområdesatsinga. UNIS tilbyr høgre utdanning og driv forskning med utgangspunkt i at Svalbard ligg i eit høgarktisk område. UNIS skal vere eit supplement til lærestadene på fastlandet. Kunnskapsdepartementet finansierer 125 studieplassar ved UNIS.

Studia ved UNIS skal ha ein internasjonal profil, og det blir teke sikte på at ein stor del av studentane skal vere utanlandske. Studentaktiviteten i 2007 var 145 studentårsverk, og om lag 45 pst. av studentane var frå utlandet. 52 pst. av studentane var kvinner, ein auke på om lag sju pst. frå 2006. Nordlysobservatoriet/Kjell Henriksen-observatoriet vart opna sommaren 2007. I budsjettet til Kunnskapsdepartementet er det for 2009 foreslått å løyve 82,2 mill. kroner på kap. 281 post 74 Tilskot til UNIS.

Noregs forskingsråd

Forskringsrådet disponerer løyvingar frå ei rad departement og det er vanskeleg å skilje mellom kva som kjem frå dei ulike departement. Framstillinga nedanfor har derfor ei vidare ramme enn det som berre gjeld kunnskapsdepartementet.

Verdas største polarforskringsprogram vart sett i gang 01.03.2007. Det internasjonale polaråret (IPY) 2007-2008 omfattar intensiv datainnsamling i to sommarsesongar i nord og sør, i perioden frå 01.03.2007 til 01.03.2009. I alt deltek ca. 50 000 forskarar frå 63 land. Noreg og norske forskingsmiljø har ei framskoten rolle. Den norske programperioden strekkjer seg over fire år. Mange av IPY-prosjekta går føre seg heilt eller delvis på eller ved Svalbard. IPY har mobilisert svært stor interesse i dei norske fagmiljøa, og løyvingane som er gitt til deltaking i IPY har gjort at Noreg er ein sentral aktør i det internasjonale programmet. Polarårinnsatsen skal auke interessa for realfag blant unge.

For 2008 er det frå Kunnskapsdepartementet, Miljøverndepartementet, og Justisdepartementet løyvt 85 mill. kroner til norsk deltaking i IPY. Regjeringa legg opp til å vidareføre løyvinga på same nivået i 2009, og går inn for å løyve til saman over 320 mill. kroner til IPY over ein fireårsperiode.

Fleire av Forskringsrådets nasjonale program dekkjer polarrelaterte problemstillingar. Den største polarsatsinga, i tillegg til Polaråret, går føre seg innan dei store programma NORKLIMA og PETROMAKS.

Samla sett brukte Forskringsrådet 198 mill. kroner på polarforsking i 2007, av dette om lag 75,5 mill. kroner til svalbardrelatert forsking.

Hovudtyngda av norsk polarforsking har i dei seinare åra vore retta mot å forstå klimautviklinga og ulike typar effektar av klimaendringar, med geofag og biologi som dei største faga. Noreg har òg internasjonalt velkjente forskingsmiljø innan øvre atmosfærefysikk og andre fagområde innan bio- og geofag med aktivitetar i Arktis.

Forskringsrådet har i 2007 arbeidd vidare med revitalisering av Svalbard Science Forum (SSF) for å styrkje koordineringa av forskinga på Svalbard. Etableringa av SSFs nettstad har vore svært velukka. Første del av eit databasesystem for svalbardforsking (Research in Svalbard) er utvikla av Norsk Polarinstitutt og vart teken i bruk av SSF i 2007. Frå 2008 skal alle forskingsprosjekt på Svalbard som krev godkjenning av Syssele mannen på Svalbard bli registrert i databasen for svalbardforsking.

For å vidareutvikle Svalbard som internasjonal forskingsplattform har Svalbard Integrated Arctic Earth Observing System (SIAEOS) søkt om å komme på det reviderte Roadmap til European Strategy Forum on Research Infrastructure (ESFRI). Dette vegkartet er retningsgivande for prioritering av stor europeisk infrastruktur. Søknaden blir avgjort i løpet av hausten 2008.

For å følge utviklinga innan den samla polarforskninga, med særskilt fokus på Svalbard, har NIFU STEP i juni 2008 publisert utgreiinga «Norsk polarforskning – forskning på Svalbard, nr 8/2008». Kartlegginga er ei oppfølging av eit tilsvarande prosjekt bygd på data frå 2001. Kartlegginga samliknar også norsk forskning med utanlandsk forskning. Det syner seg at talet på forskardøgn på Svalbard er på 30 000, ein auke på 6 pst. frå 2002. Av desse sto norske forskardøgn for 47 pst. Noreg er såleis ein dominerande forskingsnasjon på Svalbard. Det er planlagt å gjennomføre ei ny undersøking i 2010 for å kartlegge den vidare utviklinga og verknaden av Polaråret og nordområdesatsinga.

Det vil bli gjort greie for resultatane av NIFU STEP's granskning i stortingsmeldinga om Svalbard som blir lagt fram våren 2009.

Regjeringa foreslår å styrkje løyvinga til koordinering av forskning på Svalbard med 2 mill. kroner i 2009. Midlane skal mellom anna gå til stipend for utjamning av meirkostnader ved forskning på Svalbard.

Longyearbyen skule

Med verknad frå 01.01.2007 vart ansvaret for styring og drift av skulen med tilhøyrande tenester lagt til Longyearbyen lokalstyre, og utgiftene til skulen blir dekte frå kap. 3 Tilskot til Longyearbyen lokalstyre på Svalbardbudsjettet.

Meteorologiske tenester

Kunnskapsdepartementet finansierer drifta av dei meteorologiske stasjonane på Bjørnøya og Hopen over Meteorologisk institutt's budsjett. Utgifter knytte til husleige for statens bygningar på Bjørnøya og Hopen vart frå 2005 ført over kap. 19 Statens bygningar på Bjørnøya og Hopen på Svalbardbudsjettet. Instituttet har òg flyvêrteneste ved Svalbard lufthamn på oppdrag frå Avinor.

EISCAT

European Incoherent Scatter Scientific Association (EISCAT) er ein internasjonal organisasjon som ved hjelp av store radarinstallasjonar driv atmosfæreforskning, mellom anna på nordlys og

ozon. Informasjonen som radarane gir har òg verdi for navigering, satellittposisjonering, telesamband med meir. Radarane kan gi førehandsinformasjon om partikkelutbrot frå sola, som kan få store uheldige konsekvensar for ulik infrastruktur på landjorda.

Det er inngått ei ny samarbeidsavtale for EISCAT frå januar 2007. Noreg og dei andre nordiske landa har etter den nye avtala teke på seg ein større del av observasjonstida. Kina har komme til som nytt medlem, og Deutsche Forschungsgemeinschaft er blitt tysk partner frå 2007 med Leibniz-Institut für Atmosphärenphysik, Kuhlungsborner, som forskingsutøvande institusjon.

EISCAT Svalbard Radar har vore driven samanhengjande i eit år frå og med 01.03.2007 som del av eit prosjekt under Det internasjonale polaråret. Dette har resultert i ein eineståande og nær kontinuerleg tidsserie for studiar av den øvre atmosfæren. Gjennom ein designstudie finansiert av EUs 6. rammeprogram arbeider EISCAT med å utvikle eit konsept for eit nytt fasestyrt radarsystem, som på sikt kan komme til å erstatte dagens anlegg i Nord-Skandinavia.

For 2009 vil den norske kontingenten for EISCAT vere på 4,5 mill. kroner.

Barnehagar

Ved utgangen av 2007 gjekk 127 barn i barnehage i den norske busetnaden på Svalbard. Desse barna gjekk i til saman tre ordinære barnehagar som ligg i Longyearbyen. Lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehagar (barnehagelova) gjeld ikkje for Svalbard. Kongen har i medhald av § 25 høve til å fastsette forskrift om å gi lova verknad for Svalbard, men heimelen er ikkje blitt brukt. I praksis er det likevel intensjonane i barnehagelova som er styrande for drifta av barnehagane, og det er ingen vesentlege skilnadar mellom drift av barnehagar i Longyearbyen og på fastlandet. Kunnskapsdepartementet gir statstilskot til drift av barnehagane på Svalbard over kap. 231 Barnehagar post 60 Driftstilskot til barnehagar. Barnehagedrifta på Svalbard er regulert gjennom vilkår stilte for dette tilskotet, og vilkåra tek utgangspunkt i føresegnene i barnehagelova så langt dei passar. Dette inneber til dømes at barnehagane må halde seg til gjeldande krav til personale, lokale og uteområde, og arbeide i samsvar med Rammeplan for innhaldet og oppgåvene til barnehagen. Fylkesmannen i Troms skal frå 2008 gjennomføre synfaring og tilsyn med Longyearbyen lokalstyre som barnehagemyndigheit. Sysselmannen på Svalbard skal involverast i tilsynet for å ivareta dei særskilte utfordringane for Svalbard.

Kunnskapsdepartementet synest ordninga med forvaltning av statstilskotet og drift av barnehagane fungerer tilfredstillande.

4.4 Finansdepartementet

Det er ei eiga skattelov for Svalbard. Gjennom lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard (svalbardskattelova) er dei alminnelege føresegnene om likningsforvaltning og skatteinnkrevjing i stor grad gjort gjeldande for Svalbard for inntekt som blir likna.

Med verknad frå og med inntektsåret 2008 gjorde Regjeringa visse endringar i skattesystemet for Svalbard. Endringane gjer skattesystemet for Svalbard meir tidsmessig og betre tilpassa det ordinære norske skattesystemet og internasjonale rammevilkår. Endringane gjeld på tre hovudområde:

- ordninga med brutto *lønnsskattelegging* (*lønnstrekk*) er modifisert. Som utgangspunkt skal det trekkjast skatt ved lønnstrekk med 8 pst., i tillegg av trygdeavgift for tilsette som er medlemmer av den norske folketrygda. For samla årsinntekt over 12 gonger folketrygdas grunnbeløp, skal det trekkjast skatt med ein høgare sats på 22 pst.
- I selskaps- og kapitalskattelegginga er det lagt opp til ein annan *satsstruktur*. For slik inntekt er skattesatsen no på 16 pst. Samtidig er det generelle botnfrådraget i alminneleg inntekt dobla, frå kr 10 000 til kr 20 000. Det reknast framleis ikkje skjerming for personlege selskapsdeltakarar som er heimehøyrande på Svalbard, og fritaksmetoden skal framleis nyttast på Svalbard.
- *Sjølvtendig næringsdrivande* skal ikkje lenger rekne personinntekt etter skjermingsmetoden. I staden skal netto næringsoverskot skattlegast med same skatte- og trygdeavgiftssatsar som lønn.

Frå og med inntektsåret 2007 vart det på Svalbard gitt eit eige svalbardtillegg i barnetrygda. Det er lagt til grunn at dette tillegget skal vidareførast for å ivareta omsynet til barnefamiliar på Svalbard.

Ei arbeidsgruppe under leing av Finansdepartementet har i 2008 blant anna sett på praksisen med pendling mellom bustad på fastlandet og arbeidsstad på Svalbard og moglege skattekonsekvensar av dette. Arbeidet er ei oppfølging av den utgreiinga som vart gjort vedrørande endringane i skattesystemet for svalbard – jf. ovanfor. Gruppas rapport blir sendt på høyring hausten 2008.

Svalbard skattekontor

Svalbard likningskontor vart etablert i Longyearbyen i september 1998. Likningsrådet for Svalbard, som vart oppretta i medhald av den tidlegare skattelova for Svalbard frå 1925, vart formelt avvikla pr. 01.11.1998. I samband med at skatteetaten frå 01.01.2008 vart organisert i fem regionar, gjekk Svalbard likningskontor over til å heite Svalbard skattekontor. Likningsnemnda skifta namn til Svalbard skatteklagenemnd. Funksjonane som fylkeskattekontor og fylkesskattenemnd for Svalbard er lagt til Troms fylkesskattekontor og Troms fylkesskattenemnd.

Ved forskrift 4. februar 1994 nr. 111 om register over befolkninga på Svalbard, vart det etablert befolkningsregister for Svalbard. Frå desember 1999 er befolkningsregisteret administrert av Svalbard skattekontor.

I samband med etableringa av Svalbard miljøfond skal Svalbard skattekontor stå for det praktiske arbeidet med refusjonen av gebyret til fastbuande, sjå omtale under kap. 4.1.

I tillegg til å administrere befolkningsregisteret og å utføre likning etter svalbardskattelova, skal skattekontoret rekne ut kolavgift etter lov 17. juli 1925 nr. 2 om avgift av kol, jordoljer og andre mineral og bergarter som blir utførte frå Svalbard.

Løyvingane til skattekontoret går over svalbardbudsjettet. Sjå omtale under kap. 22 Likningsforvaltninga for Svalbard.

4.5 Samferdselsdepartementet

Telenor AS tilbyr telenett og teletenester til Svalbard. Tidlegare gjekk teletrafikken mellom fastlandet og øygruppa via satellittsamband. Frå januar 2004 har Svalbard fått samband med fastlandet via fiberkabel. Kabelen er primært etablert for å betre kommunikasjonen til og frå jordstasjonsverksemda på Svalbard, men lokalsamfunnet vil òg kunne nytte kapasitet i kabelen. Norsk Romsenter AS har teke initiativ til og eig kabelen, mens Telenor er gitt ansvaret for drifta. Sommaren 2005 vart det etablert ein ny radiolink mellom Ny-Ålesund og Longyearbyen med vesentleg høgare kapasitet enn tidlegare. Dette inneber at Ny-Ålesund kan nytte kapasiteten i fiberkabelen betre. Dekning av eventuelle meirkostnader for Telenor ved å tilby samfunnsplagte teletenester for Svalbard er regulert i ei eiga avtale mellom Telenor og Justisdepartementet.

Posten Noreg AS utfører samfunnsplagte posttenester på Svalbard. Posten reknar med at tenesene vil gå i balanse i løpet av 2008. Eit eventuelt underskot vil bli belasta over ei eventuell løyving til

statleg kjøp av posttenester over Samferdselsdepartementets budsjett.

Avinor AS eig og driv Svalbard lufthamn. Som for resten av dei bedriftsøkonomiske ulønsame lufthamnene Avinor driv, blir underskotet dekt inn ved hjelp av overskot frå dei større, lønsame lufthamnene.

4.6 Barne- og likestillingsdepartementet

Barnetrygd

Lov 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd er gjort gjeldande for personar som er medlemmer i folketrygda etter lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd § 2-3, og som oppheld seg på Svalbard. Det vart i 2007 utbetalt barnetrygd til om lag 360 barn busette på Svalbard. I 2009 er det venta at 6,1 mill. kroner vil gå til dekning av utgifter til barnetrygd for busette på Svalbard, inkludert 1,4 mill. kroner i svalbardtillegg, over kap. 845 Barnetrygd, post 70 Tilskot.

Kontantstøtte

Lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre, er på same måten som barnetrygdlova gjort gjeldande for Svalbard. Det er for 2009 rekna ut at om lag 0,1 mill. kroner vil gå til kontantstøtte over kap. 844 Kontantstøtte, post 70 Tilskot.

Barnevernet

Forskrift 1. september 1995 nr. 772 om lov om barneverntenesta på Svalbard regulerer fordelinga av ansvar og dekninga av utgifter til barneverntiltak overfor barn og unge som oppheld seg på Svalbard. Barneverntenesta sine oppgåver etter barnevernlova vert utførte av Longyearbyen lokalstyre, jf. delegasjonsvedtak frå departementet av 21. desember 2001. Statleg regional barnevernstyresmakt ved region nord har ansvaret for å yte tenester til barnet i samsvar med lova § 8-2. Fylkesmannen i Troms skal føre tilsyn med barneverntenesta på Svalbard og elles utføre dei oppgåvene som følger av barnevernlova § 2-3 tredje ledd.

I 2007 dekte departementet utgifter i samband med to barn som mottok tiltak frå barnevernet i samsvar med forskrift om barneverntenesta på Svalbard. Utgiftene er refunderte Longyearbyen lokalstyre via Fylkesmannen i Troms. Utgiftene var i 2007 på 0,38 mill. kroner og er i 2008 budsjetterte til 0,6 mill. kroner.

4.7 Helse- og omsorgsdepartementet

Longyearbyen sjukehus gir helsetenester til den norske befolkninga på Svalbard og alle som ferdast på og rundt øygruppa. Den russiske busetnaden i Barentsburg har eiga helseteneste som er eigenfinansiert, jf. reglane i Bergverksordninga for Svalbard.

Longyearbyen sjukehus er eit akuttmedisinsk beredskapssjukehus og yter 1. og 2. linjetenester, dvs. tenester tilsvarende eit helsesenter på fastlandet. Ved større ulykker må det tilkallast hjelp frå fastlandet. Personell frå sjukehuset skal innafør beredskapsordninga til sjukehuset bemanne Sysesmannens redningshelikopter ved ambulansoppdrag.

Frå 2002 vart Longyearbyen sjukehus lagt under det regionale helseføretaket Helse Nord RHF. Organisatorisk er Longyearbyen sjukehus tilknytt Universitetssjukehuset i Nord-Noreg HF. Som følgje av omlegginga er løyvingane til sjukehuset lagt inn i ramma til Helse Nord RHF, jf. kap. 732, post 75.

Helselovene er ikkje gjort gjeldande for Svalbard, men det finst ei eia lege- og helseforskrift for Svalbard som er frå 1928. Helse- og omsorgsdepartementet har no starta eit arbeid med å vurdere helselovgivinga på Svalbard. Denne prosessen inngår òg i arbeidet med den nye stortingsmeldinga for Svalbard.

4.8 Fornyings- og administrasjonsdepartementet

Statsbygg forvaltar hovuddelen av dei statlege eigedommane i Longyearbyen, bl.a. Kjell Henriksen-observatoriet, Svalbard globale frøkvelv, Svalbard forskingspark, Svalbard kyrkje, Sysselmannens administrasjonsbygning, post- og bankbygget, fleire lagerbygningar og 111 bustader. Statsbygg forvaltar òg dei meteorologiske stasjonane på Hopen og Bjørnøya, og Norsk Polarinstitutt forskingsbygg (Sverdrupstasjonen) i Ny-Ålesund.

Sysselmannens administrasjonsbygg, post- og bankbygget, nokre lagerbygg og alle bustadene blir dekte over Svalbardbudsjettet. Dei andre eigedomane er innlemma i husleigeordninga og er dekte over kap. 2445 under Fornyings- og administrasjonsdepartementet.

Kjell Henriksen-observatoriet og Svalbard globale frøkvelv vart ferdigstilte i 2007.

4.9 Kultur- og kyrkjedepartementet

På Kultur- og kyrkjedepartementets budsjett for 2009 er det foreslått avsett midlar til velferdstiltak på Svalbard. Det er over kap. 320 Allmenne kulturformål, post 74 Tilskot til tiltak under Norsk kulturråd, foreslått eit tilskot på 152 000 kroner til kulturtiltak. Norsk kulturråd forvaltar tilskotet som blir kanalisert gjennom Longyearbyen lokalstyre.

Vidare er det over kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål, post 78 Ymse faste tiltak, foreslått eit tilskot på 258 000 kroner til bibliotekteneste på Svalbard i 2009. Longyearbyen lokalstyre, Kultur- og fritidsforetaket, har driftsansvar for Longyearbyen folkebibliotek, men Longyearbyen lokalstyre yter tilskot til drifta.

Svalbard museum får i statsbudsjettet for 2009 ei løyving på 1,4 mill. kroner over Kultur og kyrkjedepartementets budsjettkapitel 328 post 70 Det nasjonale museumsverket. Svalbard museum er eit natur- og kulturhistorisk museum lokalisert i Svalbard forskingspark i Longyearbyen Svalbard museum er innlemma i det nasjonale museumsverket.

Svalbardposten mottek pressestøtte etter reglane i forskrift om produksjonstilskot til dagspressa. Tilskotet blir rekna ut etter opplagstala til avisene, og tilskotet det enkelte år blir ikkje fastsett før i oktober same året. Svalbardposten fekk 360 000 kroner i produksjonstilskot i 2007. Tilskotet for 2008 vil venteleg bli om lag det same.

Svalbard kyrkje

Svalbard kyrkje betener alle som bur på øygruppa. Forutan den norske busetjinga i Longyearbyen og

Ny-Ålesund inkluderer dette òg befolkninga i Barentsburg, Hornsund og Svea, og dessutan fangstfolk og andre som overvintrar rundt om på Svalbard.

Alle dei som ønskjer det, skal ha tilgang til Svalbard kyrkje. I Longyearbyen er meir enn 30 nasjonar representerte i befolkninga eller som studantar ved UNIS. I tillegg til besøk frå staben ved kyrkja, får dei busette i Barentsburg betening av prest og kontor frå den russisk-ortodokse kyrkja. Den polske forskarstasjonen i Hornsund får betening frå katolsk prest frå Tromsø, med tilrettelegging frå Svalbard kyrkje. Det vises elles til dei målformuleringane som er satt for den norske kyrkje i St.prp. nr. 1 (2008-2009) frå Kultur- og kyrkjedepartementet.

Kyrkja på Svalbard utfører tenester så som gudstenester, dåp, konfirmasjon, vigsel, sørgjogudstenester og sjelesorg, i tillegg til anna kyrkjeleg verksemd utført av prest og kateket.

Peisestova i kyrkja vert driven av hushaldsstyraren og er ein samlingsstad for kyrkja sitt arbeid for busetnaden, gjester og turistar. Kyrkja har barnegospelkor, konfirmantarbeid og speidargruppe. Mange foreiningar og lag brukar peisestova og kyrkja som sin møtestad. Peisestova er òg senter for pårørande ved ulykker og katastrofar.

I Longyearbyen har kyrkja eit utstrekt samarbeid med skule, barnehagar og sjukehus. Soknepresten har sete i LRS (lokal redningssentral), og samarbeidet mellom kyrkja og Sysselmannen er godt.

5 Oversikt over forslag til løyvingar på svalbardbudsjettet for 2009

Følgjande oversikt viser rekneskapstal for 2007, vedteke budsjett for 2008 og forslag til løyving over

svalbardbudsjettet for 2009. Inntektene er eksklusive tilskotet frå statsbudsjettet.

	Rekneskap 2007	Saldert budsjett 2008	Forslag 2009
Utgifter	243 352	221 247	231 662
Inntekter	138 212	77 760	101 810

(i 1000 kr)

Utgifter under programkategori 06.80 fordelt på kapittel

Kap.	Nemning	Rekneskap 2007	Saldert budsjett 2008	Forslag 2009	Pst. endr. 08/09
0001	Svalbard kyrkje	3 168	3 600	3 650	1,4
0002	Tilskot til kulturelle formål m.m.	960	960	960	0,0
0003	Tilskot til Longyearbyen lokalstyre	108 811	88 800	92 822	4,5
0005	Sysselemanden (jf. kap. 3005)	27 759	26 250	27 050	3,0
0006	Sysselemandens transportteneste (jf. kap. 3006)	69 597	67 600	73 000	8,0
0007	Tilfeldige utgifter	3 953	4 100	3 950	-3,7
0009	Kulturminnetiltak	2 184	2 100	2 100	0,0
0011	Bergmeisteren	1 230	1 310	1 380	5,3
0017	Refusjon til Norsk Polarinstitutt	2 750	2 800	2 800	0,0
0018	Fyr og radiofyr	3 400	3 450	3 500	1,4
0019	Statens bygningar på Bjørnøya og Hopen	5 779	5 950	5 950	0,0
0020	Statens bygningar i Longyearbyen (jf. kap. 3020)	11 208	11 700	11 800	0,9
0022	Likningsforvaltninga for Svalbard	2 552	2 627	2 700	2,8
	Sum kategori 06.80	243 352	221 247	231 662	4,7

(i 1 000 kr)

Utgifter under programkategori 06.80 fordelt på postgrupper

(i 1 000 kr)					
Post-gr.	Nemning	Rekneskap 2007	Saldert budsjett 2008	Forslag 2009	Pst. endr. 08/09
01-23	Driftsutgifter	130 636	128 087	134 480	4,9
30-49	Nybygg, anlegg m.v.	195	600	600	0,0
50-58	Overføringer til andre statsrekneska- par	2 750	2 800	2 800	0,0
70-89	Overføringer til private	109 771	89 760	93 782	4,5
	Sum under departementet	243 352	221 247	231 662	4,7

Inntekter under programkategori 06.80 fordelte på kapittel

(i 1 000 kr)					
Post-gr.	Nemning	Rekneskap 2007	Saldert budsjett 2008	Forslag 2009	Pst. endr. 08/09
3005	Sysselmannen (jf. kap. 5)	1 841	250	250	0,0
3006	Sysselmannens transportteneste (jf. kap. 6)	3 149	1 100	1 200	9,1
3020	Statens bygninger i Longyearbyen (jf. kap. 20)	2 957	2 820	3 250	15,2
3030	Skattar og avgifter	130 264	73 590	97 110	32,0
3035	Tilskot frå statsbudsjettet	101 984	143 487	129 852	-9,5
	Sum kategori 06.80	240 195	221 247	231 662	4,7

Del II
Dei enkelte utgifts- og inntektskapitla

Kap. 0001 Svalbard kyrkje

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Saldert		
		Rekneskap 2007	budsjett 2008	Forslag 2009
01	Driftsutgifter	3 168	3 600	3 650
	Sum kap 0001	3 168	3 600	3 650

Det vert utført tre årsverk ved Svalbard kyrkje. Løyvinga for 2009 skal blant anna dekkje husleige for kyrkja, lønnsutgifter, varer og tenester som kyrkja står for i arbeidet sitt, drift av tenestebil, snøs-kuter, leige av helikopter, og drift av bustad. Sval-

bard kyrkje er eigd av staten og det er Statsbygg som har forvaltningsansvaret for bygget. Drifts- og vedlikehaldsutgiftene for kyrkja blir dekte over kap. 2445 Statsbygg.

Kap. 0002 Tilskot til kulturelle formål m.m.

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Saldert		
		Rekneskap 2007	budsjett 2008	Forslag 2009
70	Tilskot til velferdsarbeid på Svalbard	960	960	960
	Sum kap 0002	960	960	960

Forslaget til løyving skal i tråd med praksis fordelast mellom befolkninga i Barentsburg og dei norske busetnadene. Det er foreslått at Longyearbyen lokalstyre får løyvd 0,8 mill. kroner til støtte til velferdsformål. Det er ein føresetnad at midlane blir fordelte slik at dei òg kjem den norske befolkninga i dei andre norske busetnadene til gode. Løyvinga skal bl.a. dekkje tilskot til Kultur- og fritidsforetaket, løyving til Svalbard museum og til Longyearbyen folkebibliotek. Vidare er velferdsarbeidet i Ny-Ålesund foreslått støtta med kr 25 000. Til befolkninga i Barentsburg er det foreslått sett av kr 100 000.

Etter forskrift 5. april 2000 nr. 347 om overskotsutdeling frå Nordpolet AS, skal nettooverskotet frå Nordpolets sal av alkoholhaldig drikk overførast til Longyearbyen lokalstyre, som fordeler midlane til velferdsformål. Longyearbyen lokalstyre fordeler i 2008 overskotet for 2007 som utgjorde 5,8 mill. kroner. Longyearbyen lokalstyre rapporterer til Sysselmannen om bruken av midlane.

I tillegg er det over Kulturdepartementets budsjett for 2009 foreslått å løyve til saman om lag 1,5 mill. kroner til kulturformål på Svalbard, jf. omtale i punkt 4.9.

Kap. 0003 Tilskot til Longyearbyen lokalstyre

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Saldert		
		Rekneskap 2007	budsjett 2008	Forslag 2009
70	Tilskot til Longyearbyen lokalstyre	108 811	88 800	92 822
	Sum kap 0003	108 811	88 800	92 822

For 2009 er det foreslått eit tilskot til Longyearbyen lokalstyre på til saman 92,8 mill. kroner. Dette skal dekkje utgiftene til drift av og investeringar i lokalstyret si verksemd. I tillegg til prisjustering er kapitlet styrkt med 0,16 mill. kroner

gjennom ei rammeoverføring og 0,14 mill. kroner gjennom ei konsekvensjustering, begge frå Kunnskapsdepartementet. Overføringa gjeld bl.a. Regjerings satsing for fleire lærarar i skulen og gratis læremidlar i vidaregåande opplæring.

Lokalstyret har gjennom det kommunale foretaket Bydrift Longyearbyen ansvar for produksjon og distribusjon av elektrisk kraft og fjernvarme. Dei seinare åra har det vore løyvd midlar til investeringar i fjernvarmenettet. For 2008 vart det løyvd 7,1 mill. kroner til dette formålet. Denne løyvinga er vidareført for 2009. Longyearbyen lokalstyre har ein plan for framdrift og finansiering av investeringane. Det er lagt til grunn at investeringane i fjernvarmenettet skal finansierast ved hjelp av låneopptak og vere ferdigstilte i løpet av 2008.

Dagens reservekraftanlegg har ikkje tilstrekkelig kapasitet til å dekkje behovet. I Revidert nasjonalbudsjett for 2007 løyvde Regjeringa derfor 20 mill. kroner for å medverke til finansieringa av eit nytt reservekraftanlegg i Longyearbyen. Det

resterande løyvingsbehovet skal dekkjast av Longyearbyen lokalstyre i form av brukarfinansiering. Eit nytt reservekraftanlegg skal kunne vere første ledd i eit eventuelt nytt hovudkraftanlegg, utan at det er teke stilling til val av energikjelde for eit framtidig hovudkraftanlegg. Regjeringa legg til grunn at Longyearbyen lokalstyre held fram arbeidet med etablering av reservekraftanlegget også i 2009.

Longyearbyen lokalstyre har ansvar for den delen av Svalbard forskingspark som utgjør Svalbard museum. Tildelinga på 1,1 mill. kroner til Svalbard museum over Kyrkjedepartementets budsjettkapittel 328 post 70 Det nasjonale museumsnettverket, blir ført vidare i 2009.

Kap. 0005 Sysselmannen (jf. kap. 3005)

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2007	Saldert budsjett 2008	Forslag 2009
01	Driftsutgifter	27 759	26 250	27 050
	Sum kap 0005	27 759	26 250	27 050

I 2006 vart det utført 32,2 årsverk ved sysselmannskontoret. Inkludert i dette talet er engasjement av ekstrabetjentar og feltinspektørar i somarmånadene. Åremålet for tilsette ved sysselmannskontoret er 6 år.

Det er for 2009 foreslått å løyve 27 mill. kroner over kap. 5 Sysselmannen. Løyvinga skal dekkje utgifter til lønn og drift av sysselmannskontoret, under dette utgifter til vedlikehald og fornying av utstyrsparken. På grunn av store utfordringar knytt til drifta av Sysselmannens transportteneste er det omdisponert 1 mill. kroner frå kapittel 5.

Sysselmannen disponerer store utstyrs- og transportressursar, bl.a. terrenggåande beltevogner, småbåtar, snøskuterar og utstyr for oljevernberedskap. Dette er nødvendig for å kontrollere og halde oppsyn med den 62 700 km² store øygruppa.

Saman med helikopter og skip er utstyrsparken òg nødvendig for redningsberedskapen på øygruppa. Sysselmannen har òg betydelege vertskaps- og representasjonsoppgåver i samband med besøk frå inn- og utland. Fleire av besøka er på høgt politisk nivå. Det er venta at omfanget av desse oppgåvene vil halde fram med å auke i takt med aukande interesse for Svalbard og Regjeringa si satsing i nordområda.

Justisdepartementet ber Stortinget samtykkje i at departementet i 2009 kan bestille varer for inntil 3 mill. kroner ut over løyvinga som er gitt under kap. 5 post 01, jf. forslag til vedtak. Svalbardbudsjettet er i stor grad eit driftsbudsjett. Fullmakta er meint å dekkje Sysselmannens behov for større utstyrsinvesteringar over budsjetterminane.

Kap. 3005 Sysselmannen (jf. kap. 5)

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2007	Saldert budsjett 2008	Forslag 2009
01	Diverse inntekter	432	250	250
02	Refusjonar mv.	1 175	0	0
	Sum kap 3005	1 606	250	250

Kapitlet korresponderer med kap. 5 Sysselmannen. Inntektene på post 01 omfattar bøter, gebyr, inndragingar og inntekter ved auksjonar, sal av isbjørnskinn og reinsdyrkjøtt. Bøter blir kravde inn av Statens Innkrevingsssentral, men inntektsførte Sysselmannen. Sysselmannen mottok diverse refusjonar og får midlar stilte til disposisjon ved posteringsfullmakter. Omfanget av refusjonane varierer

frå år til år, og det er vanskeleg å gi eit presist overslag. Av praktiske grunnar blir det derfor budsjettet med 0 kroner på post 02. Det er foreslått at Justisdepartementet får fullmakt til å overskride løyvinga under kap. 5 post 01 tilsvarende det inntektsførte beløpet under kap. 3005, post 02, jf. forslag til vedtak.

Kap. 0006 Sysselmannens transportteneste (jf. kap. 3006)

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2007	Saldert budsjett 2008	Forslag 2009
01	Driftsutgifter	69 597	67 600	73 000
	Sum kap 0006	69 597	67 600	73 000

Avstandane på Svalbard er store. Det finst ikkje vegsamband eller offentlege kommunikasjonsmidlar for intern transport mellom busetnadene og elles på øygruppa. For å kunne utøve det oppsynet som er nødvendig for å handheve norsk suverenitet, er Sysselmannen heilt avhengig av både helikopter og skip. Desse transportmidla er òg heilt nødvendige for ei effektiv politi- og redningsteneste, og for ambulanse- og sjuketransport, også utanfor Svalbards territorialfarvatn. Transportmidla blir dessutan nytta til naturoppsyn og førebbyggjande arbeid mot miljøkriminalitet. Utan helikopter og skip vil det ikkje vere mogleg å føre eit effektivt tilsyn med verneområde, kulturminne, jakt, ferdsel og turisme også i dei fjerne delane av øygruppa. I 2007 utførte Sysselmannen 25 søkje- og redningsoppdrag og 35 ambulanseoppdrag. I dei fleste av desse nytta ein Sysselmannens helikopter.

Kapitlet dekkjer stasjonering og drift av to tenestehelikopter. Sysselmannen har kontrakt om leige av helikopterteneste. Kontrakten gjeld leige av eit Super Puma AS 332 L1 AW SAR helikopter

og eit AS 365 Dauphin N2 helikopter, begge med avansert redningsutstyr. Denne samansetjinga gir etter departementets vurdering Sysselmannen stor fleksibilitet når ulike SAR (search and rescue)-oppdrag skal utførast. Samtidig er samansetjinga særskilt god eigna i forhold til den kombinasjonsløyvinga det er lagt opp til på Svalbard. Helikoptra skal fungere både i rednings- og beredskapsoppdrag og som tenestehelikopter for Sysselmannens ulike oppdrag. Auken i løyvinga skuldast prisregulering av leigepris. Utleige til andre brukarar blir inntektsført Sysselmannen, jf. kap. 3006.

Vidare dekkjer kapitlet utgifter til leige av tenestefartøy med helikopterdekk. Justisdepartementet har ein kontrakt om å leige inn fartøyet Nordsyssel omlag 7 månader kvart år. Dette skipet er eit isgåande fartøy og er svært viktig både i den generelle beredskapen og for oljevernberedskapen.

Utgiftene på transportkapitlet har i den seinare tid auka. For å avhjelpe dette er kapitlet styrkt med i alt 1,5 mill. kroner. I tillegg er det omdisponert 1 mill. kroner frå kapitel 5.

Kap. 3006 Sysselmannens transportteneste (jf. kap. 6)

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2007	Saldert budsjett 2008	Forslag 2009
01	Leigeinntekter	2 020	1 100	1 200
02	Refusjonar	1 129	0	0
	Sum kap 3006	3 149	1 100	1 200

Kapitlet korresponderer med kap. 6 og viser venta inntekter og refusjonar ved utleige av dei transportmidla Sysselmannen disponerer. Etter avtale med leverandørar av transporttenester, skal Sysselmannen ha inntektene/refusjonane dersom desse blir nytta av andre. Inntektene knyter seg til utleige til privat verksemd, mens refusjonar gjeld utleige til andre statlege institusjonar.

For å skilje mellom inntekter og refusjonar er det ein post 01 Leigeinntekter og ein post 02 Refusjonar under kap. 3006. Det blir foreslått løyvd 0 kroner på post 02, då refusjonane varierer frå år til år og det er vanskeleg å gi eit presist overslag. Det blir foreslått at Justisdepartementet får fullmakt til å overskride løyvinga under kap. 6 post 01 tilsvarende det inntektsførte beløpet under kap. 3006, post 02, jf. forslag til vedtak.

Kap. 0007 Tilfeldige utgifter

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2007	Saldert budsjett 2008	Forslag 2009
01	Driftsutgifter	3 953	4 100	3 950
	Sum kap 0007	3 953	4 100	3 950

Løyvinga under denne posten er disponert av Justisdepartementet. Posten skal dekkje informasjonstiltak, støtte til utgreiingar og liknande, og mindre, ikkje føresette utgifter.

Dei meirutgiftene Telenor har i samband med samfunnspålagte teletenester på Svalbard er dekte over denne posten. Dei årlege utgiftene utgjer 3,5 mill. kroner. Sjå omtale under pkt. 4.5.

Kap. 0009 Kulturminnetiltak

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2007	Saldert budsjett 2008	Forslag 2009
01	Driftsutgifter	2 184	2 100	2 100
	Sum kap 0009	2 184	2 100	2 100

Kulturminnevernet er ein del av eit samla miljøvern på Svalbard og skal samle og ivareta kunnskap om kulturminne på øygruppa. I tillegg skal det tene til å verne, forvalte og halde ved like kulturminna i samsvar med forskrifter og vedtekne planar, og informere om Svalbards kulturhistorie, og kulturmiljø og vernetiltak i tilknytning til dette.

Kulturminneplan for Svalbard 2001-2010 låg føre i 2001. Planen dannar grunnlaget for dei forvaltningsstrategiane det er lagt vekt på i kulturminnevernet for Svalbard.

Arbeidet med undersøkingar i felt og registreringar held fram. I samsvar med kulturminneplanen blir det arbeidd med bygningsvern og med å avdekkje nedbrytingsmekanismar for å utvikle

metodar for istandsetjing og vedlikehald. Det er òg viktig å føre vidare det haldningsskapande informasjonsarbeidet, bl.a. gjennom ein serie med informasjonshefte.

Miljøovervakingsystemet for Svalbard og Jan Mayen (MOSJ) er utvikla som eit verktøy for mil-

jøforvaltninga på Svalbard. MOSJ hentar data frå ei rekkje lokalitetar på Svalbard og spenner over alle relevante temaområde. Sysselmannen sit i styringsgruppa for systemet og har òg ansvaret for å samle inn, arbeide vidare med og levere data om jakt, ferdsel, forsøpling og kulturminne.

Kap. 0011 Bergvesenet med Bergmeisteren for Svalbard

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2007	Saldert budsjett 2008	Forslag 2009
01	Driftsutgifter	1 230	1 310	1 380
	Sum kap 0011	1 230	1 310	1 380

Bergmeisteren for Svalbard og Bergvesenet vart slått saman i 2003. I dag har Bergvesenet med Bergmeisteren for Svalbard hovudkontor i Trondheim, eit eige kontor og ei bergmeisterstilling på Svalbard. Frå og med våren 2008 har etaten gått bort frå fast stasjonering av tilsett på Svalbard. Omlegginga skuldast at pågangen til kontoret i Longyearbyen gjennom året varierer relativt mykje i omfang. Etaten har derfor lagt opp til å vere tilsta-

des på Svalbard i dei periodane som ut frå røynsle er dei mest hektiske. Dette gjeld særleg sommar og haust. Til saman tek etaten sikte på å vere tilstades på Svalbard i minst 7 månader i året. Det er for 2009 foreslått å løyve 1,38 mill. kroner til driftsutgifter. Auken i løyving frå året før skuldast omlegginga i opplegget for opphald på Svalbard. For nærare omtale, sjå kap. 4.2.

Kap. 0017 Refusjon til Norsk Polarinstittutt

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2007	Saldert budsjett 2008	Forslag 2009
50	Refusjon	2 750	2 800	2 800
	Sum kap 0017	2 750	2 800	2 800

Norsk Polarinstittutt er underlagt Miljøverndepartementet. Norsk Polarinstittutt har ei omfattande verksemd på Svalbard, med bl.a. forskning, miljøovervaking, topografisk og geologisk kartlegging, forskingsservice, drift av forskingsstasjonar, etter-syn av fyr og rådgiving i miljøspørsmål overfor sentrale og lokale forvaltingsorgan. Det meste av budsjettmidlane til instituttets verksemd på Svalbard blir dekte over Miljøverndepartementets budsjett, kap. 1471.

Refusjonen til Norsk Polarinstittutt over svalbardbudsjettet skal gi delvis dekning for oppgåver instituttet utfører på Svalbard for andre enn miljøforvaltninga. Dette omfattar topografisk kartlegging, forvaltingsrådgiving overfor Sysselmannen og miljøretta kunnskapsformidling og informasjon. Polarinstittuttet yter òg logistisk støtte til norsk og utanlandsk forskingsverksemd på Svalbard, jf. pkt. 4.1.

Kap. 0018 Fyr og radiofyr

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2007	Saldert budsjett 2008	Forslag 2009
01	Driftsutgifter	3 400	3 450	3 500
	Sum kap 0018	3 400	3 450	3 500

Løyvinga skal dekkje utgifter til innkjøp og vedlikehald til navigasjonshjelpemiddel for sjø- og lufttrafikken, bl.a. 11 fyrlykter, 27 navigasjonslys, 17 seglingsmerke, og 2 radarfyr. I dei seinare åra har talet på seglingsmerke blitt utvida for å betre merkinga av leia inn til Svea som ei følgd av auka utskipping av kol. Anlegga vart tidlegare drivne og

haldne ved like av Norsk Polarinstittutt. Frå og med 2008 har Kystverket overteke det overordna ansvaret for fyr- og merketenesta på Svalbard. I praksis vil framleis Norsk Polarinstittutt stå for utsetjing av fyr og merke, kombinert med instituttets ekspedisjonsverksemd på Svalbard, men då etter avtale med Kystverket.

Kap. 0019 Statens bygningar på Bjørnøya og Hopen

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2007	Saldert budsjett 2008	Forslag 2009
01	Driftsutgifter	5 779	5 950	5 950
	Sum kap 0019	5 779	5 950	5 950

Det vart i 2005 oppretta eit nytt kap. 19 Statens bygningar på Bjørnøya og Hopen. Målet er å gjere synlege utgiftene til husleige for statens bygningar. Løyvinga på kapitlet vart overført frå kap. 20 Sta-

tens bygningar i Longyearbyen. Dei meteorologiske stasjonane på Bjørnøya og Hopen vart innlemma i den statlege husleigeordninga frå 2004.

Kap. 0020 Statens bygningar i Longyearbyen (jf. kap. 3020)

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2007	Saldert budsjett 2008	Forslag 2009
01	Driftsutgifter	11 013	11 100	11 200
45	Større utstyrsinnkjøp og vedlikehald, <i>kan overførast</i>	194	600	600
	Sum kap 0020	11 208	11 700	11 800

Post 01 Driftsutgifter

Løyvinga skal dekkje utgifter til vedlikehald og drift av bygningsmassen som ikkje er innlemma i den statlege husleigeordninga, slik som inventar, lys, fjernvarme, vatn, avløp, renovasjon, vegar og veglys. Vidare skal løyvinga dekkje lønn og drift for deler av lokaladministrasjonen til Statsbygg. Løyvinga dekkjer òg husleige som er finansiert over Svalbardbudsjettet.

Post 45 Større utstyrsinnkjøp og vedlikehald, kan overførast

Løyvinga skal gå til ekstraordinært vedlikehald av hyblar og husvære. Bustaden for sysselmannen har over tid hatt behov for rehabilitering. Statsbygg har gjennom 2008 gjort førebuingar for utbetningsarbeid.

Kap. 3020 Statens bygningar i Longyearbyen (jf. kap. 20)

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2007	Saldert budsjett 2008	Forslag 2009
01	Inntekter	2 957	2 820	3 250
	Sum kap 3020	2 957	2 820	3 250

Kapitlet korresponderer med kap. 0020. Inntektene refererer seg til innbetalningar i samband med utleige til statlege etatar som til dømes Posten, Avinor, Norsk Polarinstitutt, likningskontoret og sjukehuset. Alle desse deltek i bustadpoolen som vart oppretta i 2001 og som no omfattar 83 bustadar. I

tillegg kjem inntekter frå utleige av post- og bankbygget.

Kap. 3020 omfattar òg mindre inntekter frå sal av kassert materiell og utstyr, pluss inntekter frå overnattingar på Statsbygg-riggen.

Kap. 0022 Likningsforvaltninga for Svalbard

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2007	Saldert budsjett 2008	Forslag 2009
01	Driftsutgifter	2 552	2 627	2 700
	Sum kap 0022	2 552	2 627	2 700

Forslaget til løyving skal gå til lønns- og driftsmidlar for likningskontoret i Longyearbyen. Løyvinga skal òg dekkje utgifter til likningsnemnda og overlikningsnemnda for Svalbard, og utgifter til fagleg og administrativ bistand og oppfølging frå Troms fylkesskattekontor. I samband med innføringa av miljøgebyr på Svalbard, sjå omtale under kap. 4.1 Miljøverndepartementet, skal likningskontoret på Svalbard stå for det praktiske arbeidet

med refusjon av gebyret til fastbuande på vegner av Svalbard miljøvernfond. Det er derfor inngått ei avtale mellom likningskontoret og miljøvernfondet som regulerer den godtgjerings likningskontoret skal ha for denne oppgåva.

Mål- og resultatstyring av likningskontoret skjer innafor det ordinære mål- og resultatstyrings-systemet som til ei kvar tid er fastsett for likningsforvaltninga på Svalbard.

Kap. 3030 Skattar og avgifter

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2007	Saldert budsjett 2008	Forslag 2009
70	Skattar m.m.	124 020	69 000	91 000
71	Utførselsavgift	5 175	3 500	5 000
72	Utmålsgebyr, årsavgift	1 070	1 090	1 110
	Sum kap 3030	130 265	73 590	97 110

Post 70 Skattar m.m.

Post 70 gir eit overslag over venta skatteinntekter frå Svalbard for 2009. For nærmare omtale sjå kap. 4.4 Finansdepartementet.

Post 71 Utførselsavgift

Utførselsavgift blir kravd inn i medhald av lov 17. juli 1925 nr. 2 om avgift av kull, jordoljer og andre mineraler og bergarter som utføres fra Svalbard. Satsane for utrekning av avgift til statskassa av kol

som blir utført frå Svalbard vart endra med verk-
nad frå 01.01.2004.

Inntektene frå utførselsavgifta er avhengig av
utskipa kvantum av kol og kolprisen på verdsmark-
naden. Venta inntekt i 2009 er om lag 6 mill. kro-
ner.

Post 72 Utmålsgebyr, årsavgift

Utmål er eit avgrensa område der utmålshavaren
for ein gitt periode har einerett til å utnytte geolo-
giske ressursar. Inntektene under denne posten er
knytte til avgift ved krav om og vidareføring av
utmål som er nedfelte i Bergverksordninga. Årsa-
vgifta for å vidareføre eit utmål er 6 000 kroner.

Pr. januar 2008 vart det vidareført 382 utmål, av
desse 221 avgiftspliktige. Dei tre tildelte utmåla frå
2006 vart endelege i 2007.

Med bakgrunn i fredinga av delar av Svalbard i
2003 har Nærings- og handelsdepartementet, i
samråd med dei andre departementa dette ved-
kjem, redusert avgifta for utmål som ligg i verna
område. Det er ikkje rimeleg å krevje full avgift når
vernet fører til at aktivitet i utmåla ikkje kan gjen-
nomførast. Utmålsavgifta er sett til 1 500 kroner i
året pr. utmål. Dette gjeld 50 utmål. For utmåla i
Øvre Reindalen skal det framleis betalast full avgift
då det er opna for bergverksaktivitet i desse
utmåla.

I forslaget for 2009 er det lagt til grunn at talet
på avgiftspliktige utmål blir uforandra i forhold til
2008.

Kap. 3035 Tilskot frå statsbudsjettet

(i 1 000 kr)				
Post	Nemning	Rekneskap 2007	Saldert budsjett 2008	Forslag 2009
70	Tilskot	101 984	143 487	129 852
	Sum kap 3035	101 984	143 487	129 852

Dette inntektskapitlet tilsvare det tilskotet
som er foreslått løyvd på Justisdepartementets
budsjett kap. 480 Svalbardbudsjettet post 50 Til-

skot. Løyvinga skal dekkje underskotet på sval-
bardbudsjettet.

Justis- og politidepartementet

tilrår:

1. I St.prp. nr. 1 om Svalbardbudsjettet for år 2009 blir dei summene førde opp som er nemnde i eit framlagt forslag:

a. Sum utgifter	Kr 231 662 000
b. Sum inntekter	Kr 231 662 000

Forslag til vedtak om løyving av utgifter og inntekter for administrasjonen av Svalbard for budsjetterminen 2009

I Utgifter:

Kap.	Post	Svalbardbudsjettet	Pr. post	Sum kap
			Kr	Kr
0001		Svalbard kyrkje		
	01	Driftsutgifter	3 650 000	3 650 000
0002		Tilskot til kulturelle formål m.m.		
	70	Tilskot til velferdsarbeid på Svalbard	960 000	960 000
0003		Tilskot til Longyearbyen lokalstyre		
	70	Tilskot til Longyearbyen lokalstyre	92 822 000	92 822 000
0005		Sysselmannen (jf. kap. 3005)		
	01	Driftsutgifter	27 050 000	27 050 000
0006		Sysselmannens transportteneste (jf. kap. 3006)		
	01	Driftsutgifter	73 000 000	73 000 000
0007		Tilfeldige utgifter		
	01	Driftsutgifter	3 950 000	3 950 000
0009		Kulturminnetiltak		
	01	Driftsutgifter	2 100 000	2 100 000
0011		Bergmeisteren		
	01	Driftsutgifter	1 380 000	1 380 000
0017		Refusjon til Norsk Polarinstitut		
	50	Refusjon	2 800 000	2 800 000
0018		Fyr og radiofyr		
	01	Driftsutgifter	3 500 000	3 500 000
0019		Statens bygningar på Bjørnøya og Hopen		
	01	Driftsutgifter	5 950 000	5 950 000
0020		Statens bygningar i Longyearbyen (jf. kap. 3020)		
	01	Driftsutgifter	11 200 000	11 200 000
	45	Større utstyrsinnkjøp og vedlikehald, <i>kan overførast</i>	600 000	600 000
0022		Likningsforvaltninga for Svalbard		
	01	Driftsutgifter	2 700 000	2 700 000
		Sum Svalbardbudsjettet		
		Sum departementets utgifter	231 662 000	231 662 000

Inntekter:

Kap.	Post	Svalbardbudsjettet	Pr. post	Sum kap
			Kr	Kr
3005		Sysselmannen (jf. kap. 5)		
	01	Diverse inntekter	250 000	250 000
3006		Sysselmannens transportteneste (jf. kap. 6)		
	01	Leigeinntekter	1 200 000	1 200 000
3020		Statens bygningar i Longyearbyen (jf. kap. 20)		
	01	Inntekter	3 250 000	3 250 000
3030		Skattar og avgifter		
	70	Skattar m.m.	91 000 000	91 000 000
	71	Utførselsavgift	5 000 000	5 000 000
	72	Utmålsgebyr, årsavgift	1 110 000	1 110 000
3035		Tilskot frå statsbudsjettet		
	70	Tilskot	129 852 000	129 852 000
		Sum Svalbardbudsjettet		
		Sum departementets inntekter	231 662 000	231 662 000

Forslag til vedtak om formues- og inntektsskatt til Svalbard for inntektsåret 2009

II

§ 1 Bruksområde for vedtaket

Dette vedtaket gjeld forskotsutskrivning og endeleg utskrivning av skatt på formue og inntekt for inntektsåret 2009 etter føresegnene i lov av 29. november i 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard.

Skattepliktige som nemnde i skattebetalingslova § 1, jf. § 2, og svalbardskattelova § 5-1 første ledd, skal betale forskot på formues- og inntektsskatt til Svalbard for inntektsåret 2009. Ved utrekninga og innbetalinga gjeld føresegnene i dette vedtaket og i skattebetalingslova.

§ 2 Skatt på formue

Skatt på formue blir utrekna etter desse satsane:

- a) Personleg skattepliktig og dødsbu:
Det blir nytta same satsar og grensebeløp som Stortinget har vedteke skal gjelde på det norske fastlandet for formuesskatt til staten og kommunane (maksimumssats)
- b) Selskap og samanslutning som nemnt i skattelova § 2-36 andre ledd, og som ikkje er fritekne etter skattelova kapittel 2:
Det blir nytta same satsar og grensebeløp som Stortinget har vedteke skal gjelde på det norske fastlandet for formuesskatt til staten.

§ 3 Skatt på inntekt

Skatt på inntekt blir utrekna etter desse satsane:

- a) Inntekt som blir skattlagt ved lønnstrekk etter svalbardskattelova § 3-2:
Låg sats: 8 pst.
Høg sats: 22 pst.
- b) Anna inntekt: 16 pst.

Personlege skatteytarar skal ha eit frådrag i alminneleg inntekt som omfattast av b. på 20 000 kroner.

§ 4 Avrundingsreglar

Ved utrekning av skatt ved likning skal stipulert formue avrundast nedover til næraste heile 1000 kroner, og inntekt avrundast nedover til næraste heile 100 kroner.

Ved utrekning av skatt ved lønnstrekk skal inntekta avrundast nedover til næraste heile krone.

§ 5 Normalrentesatsen for rimeleg lån i arbeidsforhold

Normalrentesatsen som nemnd i skattelova § 5-12 fjerde ledd, jf. svalbardskattelova §§ 3-1 og 3-2, skal vere den same som Stortinget har vedteke skal gjelde på det norske fastlandet.

Forslag til vedtak om bestillingsfullmakt for budsjetterminen 2009

III
Bestillingsfullmakt

den totale løyvinga som er gitt under kap. 5, post 01 på svalbardbudsjettet.

Stortinget samtykkjer i at Justisdepartementet i 2009 kan bestille varer for inntil kr 3 mill. ut over

Forslag til vedtak om meirinntektsfullmakt for budsjetterminen 2009

IV
Meirinntektsfullmakter

1. kap. 5, post 01, tilsvarande det inntektsførte beløpet under kap. 3005, post 02
2. kap. 6, post 01, tilsvarande det inntektsførte beløpet under kap. 3006, post 02

Stortinget samtykkjer i at Justisdepartementet i 2009 kan overskride løyvinga under

Forslag til vedtak om avgift av kol som blir utført frå Svalbard for budsjetterminen 2009

V

For budsjetterminen 2009 skal det svarast avgift til statskassen av kol som blir utført frå Svalbard, etter følgjande satsar:

1,0 % av verdien for dei første 100 000 tonna,
0,9 % av verdien for dei neste 200 000 tonna,
0,8 % av verdien for dei neste 300 000 tonna,

0,7 % av verdien for dei neste 400 000 tonna,
0,6 % av verdien for dei neste 500 000 tonna,
0,5 % av verdien for dei neste 600 000 tonna,
0,4 % av verdien for dei neste 700 000 tonna,
0,3 % av verdien for dei neste 800 000 tonna,
0,2 % av verdien for dei neste 900 000 tonna,
0,1 % av verdien for dei neste 1 000 000 tonna.

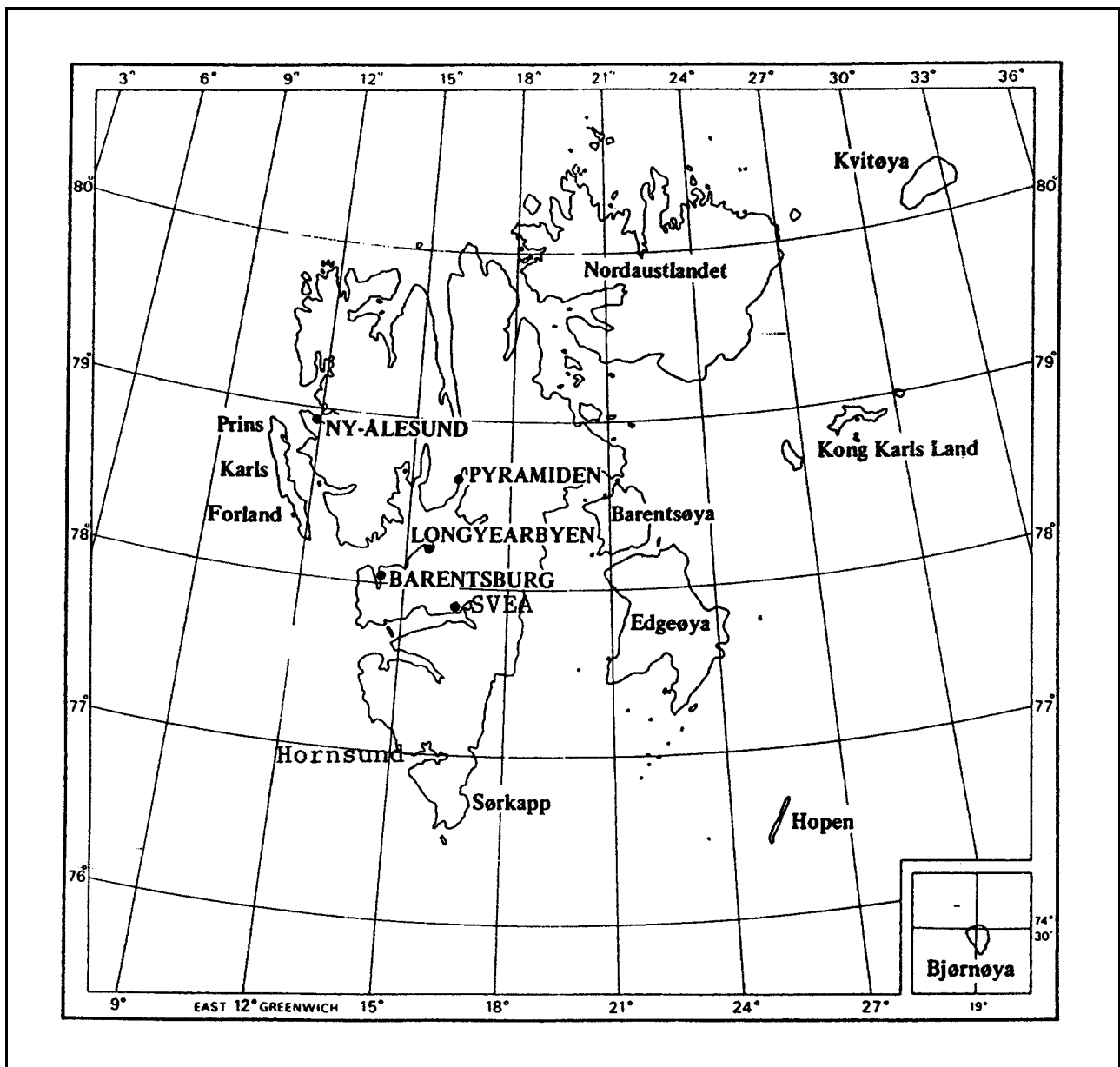
Vedlegg 1**Oversikt over forslag til utgifter på Svalbard som blir dekte over statsbudsjettet for 2009**

		(1000 kr)		
Kap.	post	Rekneskap 2007	Saldert budsjett 2008	Forslag 2009
<i>Kunnskapsdepartementet</i>				
231	60	7 060	6 630	8 673
281	74			
283 ¹	50			
285	52	14 000	14 000	16 000
286 ²	50	7 500	7 500	7 500
<i>Kultur- og kyrkjedepartementet</i>				
320	74	140	146	152
326	78	237	247	258
335 ³	71	360		
328	70	1 000	1 043	1 098
<i>Kommunal- og regionaldepartementet</i>				
502	01	39	100	100
552	72	2 000	0	0
<i>Helse- og omsorgsdepartementet</i>				
732 ⁴	75	22 500	22 100	23 100
<i>Barne- og likestillingsdepartementet</i>				
844	70	5	800	100
845	70	5	5 800	6 100
856 ⁶	60		0	0
<i>Nærings- og handelsdepartementet</i>				
937	71	2 000	2 000	2 100
953	70	15 000	25 000	40 000
<i>Miljøverndepartementet</i>				
1410 ⁷		12 500	12 000	12 000
1427		1 125	1 300	1 600
1465 ⁷		8 000	8 000	13 000
1471		70 000	75 000	78 000

(1000 kr)

Kap.	post		Rekneskap 2007	Saldert budsjett 2008	Forslag 2009
<i>Fornyings- og administrasjonsdepartementet</i>					
2445	24	Longyearbyen sjukehus	170	180	0
2445	24	Skulebygningar, Longyearbyen	0	0	0
2445	24	Svalbard kyrkje	155	407	300
2445	24	Meteorologiske stasjonar, Bjørnøya	904	1 066	1 000
2445	24	Meteorologiske stasjonar, Hopen	96	18	50
2445	24	Sverdrupstasjonen, Ny-Ålesund	65	37	100
2445	24	Svalbard Forskingspark	554	657	600
2445	24	Kjell Henriksen-observatoriet	0	171	200
2445	24	Svalbard globale frøkvelv	0	25	20
<i>Arbeids- og inkluderingsdepartementet</i>					
640	01	Arbeidstilsynet	260	2820	291
<i>Justisdepartementet</i>					
451	01	Direktoratet for samfunnstryggleik og beredskap	48	434	180
Sum			252 867	278 200	306 855

- ¹ Kunnskapsdepartementet finansierer ikkje drifta av flyvêrtenester på Svalbard lufthamn. Denne er finansiert av Avinor. Vidare fastset ikkje Kunnskapsdepartementet budsjettet til drift av stasjonane på Bjørnøya og Hopen, og dei oppgitte tala er derfor anslag. Det er Meteorologisk institutt som fastset budsjettet.
- ² Talet er eit overslag over kor stor del av NORKLIMA-programmet som blir finansiert over kap. 286, post 50 og som er direkte knytt til forskning på Svalbard. I tillegg går til saman 80 mill. kroner til IPY over denne posten og kap. 285 post 52, men det er ikkje kjend kor stor del av IPY-løyvinga som direkte gjeld Svalbard og havområda i nærleiken.
- ³ Beløpet under kap. 335 Pressestøtte, post 71 gjeld tilskot til Svalbardposten. Beløpet blir utrekna pr. oktober inneverande år med utgangspunkt i opplagstal.
- ⁴ Longyearbyen sjukehus er ein del av Universitetssjukehuset i Nord-Noreg HF i Helse Nord RHF. Talet for 2009 er førebels ikkje kjent og er derfor anslag.
- ⁵ Det føreligg ikkje rekneskapstal for 2008 (RTV), då utbetalingane er knytte til heimstadkommune.
- ⁶ Barnehagar vart overført Kunnskapsdepartementet frå 2007.
- ⁷ Beløpa er overslag over kor stor del av ei større løyving som gjeld tiltak på Svalbard.

Vedlegg 3**Kart over Svalbard**

Figur 3.1 Kart over Svalbard

Offentlege institusjonar kan tinge fleire
eksemplar frå:
Servicesenteret for departementa
Post og distribusjon
E-post: publikasjonsbestilling@dss.dep.no
Faks: 22 24 27 86

Opplysningar om abonnement, laussal og
pris får ein hjå:
Akademika AS
Avdeling for offentlege publikasjonar
Postboks 84 Blindern, 0314 Oslo
E-post: offpubl@akademika.no
Telefon: 22 18 81 00
Faks: 22 18 81 01
Grønt nummer: 800 80 960

Publikasjonen er også tilgjengeleg på
www.regjeringen.no

Trykk: Lobo Media AS 10/2008

